

วารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

ISSN 2774-1273

EDUCATION JOURNAL OF NAKHONRATCHASIMA COLLEGE

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน 2565
Vol.1 No.1 January – June 2022

บทบรรณาธิการ

วารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ฉบับนี้เป็นฉบับที่ 1 เดือน มกราคม – มิถุนายน พ.ศ. 2565 ของปีที่ 1 นี้เป็นความพยายามของคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ที่ต้องการสร้างช่องทางการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการศึกษามีคุณภาพให้เป็นประจักษ์แก่สาธารณชน ที่จะนำไปสู่การพัฒนาการศึกษา และสร้างสรรค์งานวิจัยที่มีคุณภาพต่อไป บทความวิจัยในฉบับนี้ จะประกอบด้วยบทความวิจัยและบทความวิชาการ ทางการศึกษา โดยภาพรวมแล้ว คาดหวังว่าผู้อ่านจะได้รับความรู้เพิ่มขึ้นจากสิ่งที่ค้นพบ ในบทความวิจัยและความรู้จากบทความวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้

วารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ขอขอบคุณอาจารย์ นักวิชาการ และนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาทุกท่าน ที่ให้ความสนใจต่อวารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมาโดยส่งบทความวิจัยและบทความวิชาการมาตีพิมพ์เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการให้กับสังคมและประเทศชาติ สิ่งที่ค้นพบจากงานวิจัย สามารถนำไปประยุกต์ได้ ตามความเหมาะสมของบริบทปัญหาหรือเหตุการณ์ที่เผชิญหน้า

กองบรรณาธิการ วารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่านทุกท่านและขอขอบคุณที่ท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจติดตามวารสารฉบับนี้ พบกันใหม่ในฉบับหน้า และสามารถติดตามความคืบหน้าของวารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ฉบับต่อไปได้ที่ <https://so08.tci-thaijo.org/index.php/edunmcj>

รองศาสตราจารย์ ดร.กรรณทิพย์ นาควิเชตร

บรรณาธิการ

วารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Education Journal of Nakhonratchasima College

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2565

ISSN 2774-1273

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความหนังสือ ตลอดจนบทความปริทัศน์ที่มีคุณภาพของคณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
2. เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการสู่สาธารณชน

กำหนดออกวารสาร ทุก 6 เดือน (ปีละ 2 ฉบับ)

ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน

ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม

เจ้าของวารสาร

คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.กรรณทิพย์ นาควิเชตร

คณะกรรมการรวบรวม ตรวจสอบ จัดทำรูปเล่ม

อาจารย์ ดร.ชุติมา พรหมผุย

อาจารย์ ดร.ภัทรฤทัย ลุนสำโรง

อาจารย์ ดร.ชาลิณี มานะยิ่ง

อาจารย์ ดร.ธิดารัตน์ สมานพันธ์

อาจารย์ธนภรณ์ แซ่ลิ้ม

นางสาวนิรมล อินทรเกษม

ออกแบบปก

อาจารย์ ดร.ภัทรฤทัย ลุนสำโรง

สำนักงาน

กองบรรณาธิการวารสาร คณะศึกษาศาสตร์

วิทยาลัยนครราชสีมา ที่อยู่ 290 หมู่ที่ 2 ถ.มิตรภาพ ต.บ้านใหม่ อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

เว็บไซต์วารสาร

<https://so08.tci-thaijo.org/index.php/edunmcj>

พิมพ์ที่

วิทยาลัยนครราชสีมา ที่อยู่ 290 หมู่ที่ 2 ถ.มิตรภาพ ต.บ้านใหม่ อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

บทความทุกเรื่องได้รับการตรวจสอบทางวิชาการโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญ

ข้อความที่ปรากฏในบทความของวารสารนี้เป็นความคิดเห็นของผู้เขียน ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับวิทยาลัยนครราชสีมาแต่อย่างใด และกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาและตรวจประเมินบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

วารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เป็นวารสารวิชาการเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนความรู้เชิงวิชาการระหว่างนักวิจัยทางการศึกษา นักวิชาการการศึกษา บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่สนใจตลอดจนเป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานระดับบัณฑิตศึกษา

รายนามที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.วิภาส	ทองสุทธิ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไตรรัตน์	เย็นยง
อาจารย์ ดร.ชนากานต์	เย็นยง

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.กรรองทิพย์	นาควิเชตร
------------------------------	-----------

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์	พรหมวงศ์
รองศาสตราจารย์ ดร.กรรองทิพย์	นาควิเชตร
รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญามน	กาญจนาทวิกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎา	วัฒนศักดิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ	บุญเจริญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรณิชา	ทศดา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ	ทานอก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตย์พัช	สารนอก
อาจารย์ ดร.ภัทรฤทัย	ลุนสำโรง
อาจารย์ ดร.ชุติมา	พรหมผุย
อาจารย์ ดร.ธิดารัตน์	สมานพันธ์

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจบทความ

ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์	พรหมวงศ์	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
รองศาสตราจารย์ ดร.วิภาส	ทองสุทธิ	วิทยาลัยนครราชสีมา
รองศาสตราจารย์ ดร.กรรองทิพย์	นาควิเชตร	วิทยาลัยนครราชสีมา
รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร	โคตรบรรเทา	วิทยาลัยนครราชสีมา
รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญามน	กาญจนาทวิกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ	วิจักขณาลักษณ์	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพล	อาจอินทร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวณีย์	สิกขาบัณฑิต	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎา	วัฒนศักดิ์	วิทยาลัยนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ	บุญเจริญ	วิทยาลัยนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คงศักดิ์	สังฆมานนท์	วิทยาลัยนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผดุง	เพชรสุข	วิทยาลัยนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูซังค์	แพรวขาว	วิทยาลัยนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร	พึงเพ็ชร	วิทยาลัยนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรณิชา	ทศดา	วิทยาลัยนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา	ศรีเรืองฤทธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ท.ดร.ณัฐชัย	จันทชุม	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์	เต็มเตชาติพงศ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช	วงศ์ภินันท์วัฒนา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสวียน	เจนเข้ว่า	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ	ทานอก	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนีนาฏ	ณ สุนทร	มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตย์ชูพัช	สารนอก	มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นัฐยา	บุญกองแสน	มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
อาจารย์ ดร.วดาภรณ์	พุดผลอำนวย	วิทยาลัยนครราชสีมา
อาจารย์ ดร.ชุติมา	พรหมมุข	วิทยาลัยนครราชสีมา
อาจารย์ ดร.ภัทรฤทัย	ลุนสำโรง	วิทยาลัยนครราชสีมา
อาจารย์ ดร.ธิดารัตน์	สมานพันธ์	วิทยาลัยนครราชสีมา
อาจารย์ ดร.วิรัตน์พัชร	วงศ์วัฒน์เกษม	วิทยาลัยนครราชสีมา
อาจารย์ ดร.พิชญ์สิขา	พงษ์พันธ์แพงหงา	วิทยาลัยนครราชสีมา
อาจารย์ ดร.อดิสร	บาล์โสง	วิทยาลัยนครราชสีมา
อาจารย์ ดร.โสภณา	เศวตคชกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนเตชะวิทย์

สารบัญ

บทความวิจัย

การพัฒนาชุดฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
ระเปียบ ลิทธิชัย, อรุณี สาลี, สมยศ สุโพธิ์ภาคสกุล	1
ภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1	
นลธวัช ยุทธวงศ์, วีระพรรณ จันทร์เหลือง	21
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี	
กิ่งเดือน เรียงรู้, วิวัฒน์ ตู้งานงค์	36
การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	
ปิ่นมณี ละอองศรี, วิวัฒน์ ตู้งานงค์	46
การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา	
วรวัฒน์ ไยระย้า, วิวัฒน์ ตู้งานงค์	57
การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2	
หฤทัย ดวงทิพย์, วิวัฒน์ ตู้งานงค์	67
การพัฒนาความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์	
ณัฐวรธรณ์ สีเหลือง	83
การอ่านคำภาษาอังกฤษแบบแจกลูกสะกดคำเทียบเสียงแบบ (Phonics) โดยใช้แบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	
นิโรจน์ คำสงค์	93
การพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร โดยใช้กิจกรรมเกมการศึกษา	
รติยา สีใสสุข	102

สารบัญ

การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังขม
จังหวัดหนองคาย

ชลธิ์ ศรีจันทร์, เกียรติศักดิ์ สาสุทธิ์

114

การพัฒนาชุดฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
สำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

Development of an E-Learning Teacher Training Package
on Research for Learning Development of Science
Teachers at the Fundamental Education

ระเปียบ สิริชัย¹ อรุณี สาลี² สมยศ สุโพธิ์ภาคสกุล³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการประเมินชุดฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ ของผู้ทรงคุณวุฒิ 2) ทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับครู กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) ศึกษาความสามารถของครูในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ 4) ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยการผสมวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดน่าน จำนวน 286 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบประเมินชุดฝึกอบรม 2) แบบสอบถามครูวิทยาศาสตร์ชุดฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม 4) แบบประเมินงานวิจัยของครู 5) แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินชุดฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ ของผู้ทรงคุณวุฒิในด้านโครงสร้างชุดฝึกอบรม อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ด้านกิจกรรมฝึกอบรม อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด
2. ชุดฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ 78.99/80.98 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

¹ อาจารย์ ดร. สาขาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

² อาจารย์ สาขาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

³ อาจารย์ สาขาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

3. ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้วัดจากผลการทดสอบหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูสามารถนำความรู้จากการอบรมไปใช้ปฏิบัติการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อยู่ในระดับดี

4. ครูมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมทางอีเลิร์นนิ่งอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ชุดฝึกอบรมครูทางอีเลิร์นนิ่ง, การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

Abstract

This research was aimed to 1) study the results of the E-Learning teacher training assessment package, 2) test the effectiveness of the E-Learning teacher training package on research for learning development of science learning subject group, fundamental education level 3) study the ability of teachers in research to improve learning and 4) to study the teachers' satisfaction with e-learning training by combining qualitative research methods and quantitative research methods. Key informants are 286 science teachers Learning group at Elementary schools in Nan province. The research instruments were the training assessment form, science teacher questionnaire for E-Learning Teacher Training Series on Research for Learning Development, pre-training and post-training knowledge test, the teacher's research assessment form, and the teacher satisfaction questionnaire on E-Learning training. Data was analyzed by using statistical software packages. The statistics that was used in the analysis of research data, was percentage, mean, standard deviation and t-test.

The results of the research were;

1. E-Learning Teacher Training Package Assessment Results of experts in the structure of the training set is at a very reasonable level. Training activities is at the most appropriate level.

2. E-learning teacher training series titled Research for Effective Learning Development 78.99/80.98 meets the specified criteria 80/80.

3. Teachers had higher knowledge and understanding of research for learning development as measured by test results after training than before training. It was statistically significant at the .05 level and teachers were able to apply the knowledge

from the training to practice research for learning development at a good level.

4. Teachers were satisfied with the E-Learning training at a high level.

Keywords : E-Learning Teacher Training , Research to Improve Learning

บทนำ

การจัดการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ต้องตอบสนองความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เจริญอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะทักษะทางเทคโนโลยี (Digital Skill) ที่ทั้งผู้สอนและผู้เรียนต้องใช้ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในยุคปัจจุบันนี้ อีกทั้งแนวคิดในการฝึกอบรมครูทางอีเลิร์นนิ่ง (e-Learning) เป็นการพัฒนารูปแบบหนึ่งที่แตกต่างกันจากการจัดอบรม ประชุมสัมมนาหรือประชุมปฏิบัติการที่ครูต้องออกจากชั้นเรียนเพื่อเข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งเป็นสิ่งที่สร้างปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนระดับประถมศึกษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบทุกชั้นเรียน แต่ความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบในการจัดการเรียนการสอนโดยการฝึกอบรมครูยังมีอยู่ ดังนั้นกระบวนการพัฒนารูปแบบจึงต้องปรับเปลี่ยนไป มีโจทย์สำคัญที่ต้องแก้ปัญหาดังกล่าว ก็คือการพัฒนาครูโดยไม่ต้องให้ครูออกนอกชั้นเรียน จึงเกิดแนวคิดการพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมทางไกล (E-Training) ผ่านระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษา (Information and Communication Technology หรือ ICT) การแก้ปัญหาดังกล่าวที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นผู้ที่มีวิธีการหลากหลายที่จะแสวงหาความรู้ และพัฒนาตนเองสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนานวัตกรรมในหลักสูตรการฝึกอบรมในยุคปัจจุบันนี้ที่ครูจะได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ โดยใช้ ICT ในการแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ที่จะต่อยอดประสบการณ์เดิมสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งในปัจจุบันนี้การฝึกอบรมครูผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีประโยชน์ต่อวงการศึกษาเป็นอย่างมากเพราะครูสามารถใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อในการติดต่อสื่อสารกับเพื่อนครูได้ทั่วโลกผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community หรือ PLC) ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การเสนอแนวคิดในการพัฒนาผู้เรียนการเผยแพร่ผลงาน นวัตกรรมต่างๆ ซึ่งเอื้อประโยชน์ต่อการฝึกอบรมได้มากกว่าการฝึกอบรมในแบบเดิม (Relan and Gillan,1997 อ้างใน พรธณพิมล เพียรรุ่งโรจน์, 2547) โดยสามารถลดข้อจำกัดของการฝึกอบรมที่ต้องอยู่ในห้องฝึกอบรมมาเป็นการรวบรวมข้อมูลต่างๆไว้ในเว็บเพจได้ แม้ว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะอยู่ห่างไกลแค่ไหนก็สามารถเข้าสู่ระบบการเรียนรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทางอีเลิร์นนิ่ง (e-Learning) ได้โดยที่ครูสามารถติดต่อสื่อสาร แสวงหาความรู้ แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น เพื่อหาคำตอบในสิ่งที่ค้นหา และข้อมูลต่างๆ มีความ

หลากหลายและทันสมัย ส่งเสริมการศึกษาทางไกลที่ไร้ขอบเขต รวมทั้งลดค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม มีอิสระด้านเวลาและการนำเสนอข้อมูล สามารถสื่อสารระหว่างกันได้และมีความเป็นส่วนตัว เป็นการส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่จะเลือกติดต่อสื่อสารระหว่างกันเกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้ให้การฝึกอบรมและระหว่างผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งแตกต่างจากการฝึกอบรมแบบเดิมที่กระบวนการฝึกอบรมจะถูกกำหนดโดยวิทยากร (วรรณุช เนตรพิศาลวินิช, 2544) ประกอบกับนโยบายในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาด้านคน สื่อ อุปกรณ์และเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้พัฒนาบุคลากรในสังกัดทุกระดับให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะเข้ามามีบทบาทในการรับส่งข้อมูลระหว่างหน่วยงาน และการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตอย่างเต็มที่ในยุคปัจจุบัน และสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้ดำเนินการฝึกอบรมครูประถมศึกษาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในหลักสูตรต่างๆ ซึ่งสามารถพัฒนาครูประถมศึกษาได้ในระดับหนึ่ง จะเห็นได้ว่าสามารถลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเข้ารับการฝึกอบรมได้มาก เป็นการประหยัดเวลาได้มากขึ้น และปัจจุบันนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูมีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณในการจัดฝึกอบรม ไม่สามารถจัดฝึกอบรมครูได้อย่างทั่วถึง หลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรมไม่ตรงกับความต้องการของครูที่ต้องทึ่ชั้นเรียนมาเข้ารับการฝึกอบรมครูมีภาระงานนอกเหนือจากการสอนมากมาย จึงทำให้ครูไม่ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการเรียนรู้ อย่างเต็มที่และครูขาดโอกาสในการเรียนรู้เพิ่มเติม ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในยุคปัจจุบัน (พรณพิมล เพียรรุ่งโรจน์, 2547)

จากเหตุผลที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการพัฒนาชุดฝึกอบรมครูให้สามารถปฏิบัติการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในกลุ่มสาระ การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทางอีเลิร์นนิ่ง (e-Learning) ซึ่งกิจกรรมที่กำหนด ในการพัฒนาชุดฝึกอบรมครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เป็นกิจกรรมที่เน้นให้ครูมีการปฏิบัติการ จริงกับการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยจึง พัฒนาชุดฝึกอบรมครูทางอีเลิร์นนิ่ง เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สำหรับครูวิทยาศาสตร์ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการประเมินชุดฝึกอบรมครูทางอีเลิร์นนิ่ง
2. เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมครูทางอีเลิร์นนิ่ง เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับครู กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. เพื่อศึกษาความสามารถของครูในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ในโรงเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 2 ที่มีความสามารถใช้ คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต จำนวน 240 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 2 ปีการศึกษา 2562 ซึ่ง ได้มาจาก การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) โดยจำแนกครูที่มี ความสามารถใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต และไม่มีความสามารถใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต สุ่มตัวอย่างจากครูที่มีความสามารถใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต จำนวน 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ชุดฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ชุดฝึกอบรม จำนวน 4 หน่วย คือ หน่วยที่ 1 การกำหนดประเด็นปัญหา หน่วยที่ 2 การพัฒนานวัตกรรม หน่วยที่ 3 การนำนวัตกรรมไปใช้ หน่วยที่ 4 การเขียนรายงานวิจัย

2. แบบประเมินโครงสร้างชุดฝึกอบรมครู แบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม แบบประเมินงานวิจัยของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และแบบสอบถามความพึงพอใจของครู

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาชุดฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สำหรับครูกลุ่ม สาระวิทยาศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

1.1 รูปแบบและวิธีวิจัย

การวิจัยขั้นตอนนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อการศึกษาความต้องการ และเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดน่าน จำนวน 950 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 2 จำนวน 286 คน ได้มาโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของยามาเน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane, 1967 อ้างในบุญชม ศรีสะอาด, 2535)

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อศึกษาความต้องการและเนื้อหา จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามความต้องการของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในโรงเรียนที่สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง

1.4 การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย

1.4.1 แบบสอบถามความต้องการของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยดำเนินการโดยศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความต้องการของครู กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามรูปแบบของลิเคิร์ต (Likert scaling) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 1 จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยการคำนวณหาความเที่ยง (Reliability) ด้วยการหาค่าความเชื่อมั่น (หรือความเที่ยง) วิธีที่แพร่หลายคือวิธีของ Cronbach (1970) (เป็นวิธีการหาความเชื่อมั่นที่สามารถใช้กับเครื่องมือที่ไม่ได้ตรวจให้คะแนนเป็น 0 กับ 1) เรียกว่า "สัมประสิทธิ์แอลฟา" (- Coefficient) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.90

1.4.2 แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง โดยสร้างแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง นำแบบสัมภาษณ์ไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจัดทำแบบสัมภาษณ์ ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปให้ครูผู้สอนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์กลุ่มตัวอย่างตอบ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 286 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย จำนวน 3 คน

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและการนำโครงสร้างชุดฝึกอบรม

การออกแบบและโครงสร้างชุดฝึกอบรมครูทางอีเลิร์นนิ่ง เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปและสังเคราะห์ผลการศึกษาความต้องการและเนื้อหาจากขั้นตอนที่ 1 แล้วดำเนินงานดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดฝึกอบรมครูการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การฝึกอบรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยการสร้างบทเรียนในระบบอีเลิร์นนิ่ง

2.2 สร้างชุดฝึกอบรมครู ดำเนินการ 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 กำหนดโครงสร้างหลักสูตรและชุดฝึกอบรม โดยมี

(1) องค์ประกอบของชุดฝึกอบรมครู ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร วิธีการฝึกอบรม การวัดและประเมินผลการฝึกอบรม (2) เนื้อหาของชุดฝึกอบรมครู ประกอบด้วย 4 หน่วย คือ การวิเคราะห์ปัญหา การพัฒนานวัตกรรม การนำนวัตกรรมไปใช้ และการเขียน รายงานการวิจัย (3) การวัดผลและประเมินผลการฝึกอบรมใช้รูปแบบการวัดและประเมินผลการฝึกอบรมในรูปของโปรแกรมสำเร็จรูปที่เป็นเวลาจริง(Real time)

ขั้นที่ 2 การประเมินโครงสร้างชุดฝึกอบรมครูทางอีเลิร์นนิ่ง เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยนำโครงร่างชุดฝึกอบรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุดฝึกอบรมและเนื้อหาสาระ จำนวน 3 คนและผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนในระบบอีเลิร์นนิ่ง จำนวน 2 คน ประเมิน ความสอดคล้องเชิงโครงสร้างและความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้แบบประเมินคุณภาพความสอดคล้องและแบบประเมินโครงสร้างชุดฝึกอบรมเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence) และหาค่าเฉลี่ย แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องภาพรวมเท่ากับ 0.88 ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

ขั้นที่ 3 การนำโครงสร้างชุดฝึกอบรมครูทางอีเลิร์นนิ่ง เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปออกแบบเป็นชุดฝึกอบรมเพื่อนำเสนอเนื้อหาในระบบอีเลิร์นนิ่ง และสร้างเป็นไฟล์นำเสนอข้อมูลในโปรแกรมเลิร์นสแควร์ (Learn Square) ซึ่งมีเนื้อหาในชุดฝึกอบรมประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยที่ 1 การกำหนดประเด็นปัญหา หน่วยที่ 2 การพัฒนานวัตกรรม หน่วยที่ 3 การนำนวัตกรรมไปใช้ หน่วยที่ 4 การเขียนรายงานการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้และหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม

3.1 รูปแบบและวิธีวิจัย

ขั้นตอนนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เพื่อทดลองใช้ชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยการสร้างชุดฝึกอบรมครูกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งแบบแผนการวิจัยเป็นแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง (One-Group Pretest- Posttest Design)

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 2 ที่มีความสามารถใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต จำนวน 240 คน ที่ได้จากการสอบถามในขั้นตอนที่ 1

กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 2 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ชุดฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.3.2 แบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ชุด

3.3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจ ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้ารับการฝึกอบรม

3.4 หาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

3.4.1 ชุดฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สร้างเป็นชุดฝึกอบรม จำนวน 4 ชุด หาประสิทธิภาพ โดยนำไปทดลองกับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มเล็กจำนวน 3 คนโดยแต่ละคนมีคะแนนทดสอบก่อนการฝึกอบรมต่างกัน เพื่อหาข้อบกพร่องในด้านต่างๆ นำผลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข จากนั้นทดลองกับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกลุ่มที่ใหญ่จำนวน 6 คน เพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพโดยนำชุดฝึกอบรมครู เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ไปทดลองใช้ และเปรียบเทียบกับการทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติของครูผู้เข้าอบรมและคะแนนทดสอบหลังการฝึกอบรมโดยใช้เกณฑ์ $80/80 E_1/ E_2$ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2520)

3.4.2 แบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ชุด การสร้างแบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม จำนวน 40 ข้อ นำผลจากข้อ 5 มาวิเคราะห์ ความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค ร้อยละ 27 ของ

จุง เทห์ ฟาน (Fan, 1952) เลือกแบบทดสอบเฉพาะที่มีความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20–0.80 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20-1 จำนวน 40 ข้อ และจัดทำแบบทดสอบฉบับจริง เพื่อใช้ในการทดสอบ นำผลการทดสอบก่อน และหลังการฝึกอบรม ของครูวิทยาศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้วย การทดสอบค่าที่ t-test แบบ t-Dependent (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

3.4.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้ารับการฝึกอบรม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) นำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence) ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความแต่ละข้อได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.88 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์มาหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970) จากครูผู้สอนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.95

3.4.4 แบบประเมินงานวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแบบประเมินแบบจัดอันดับคุณภาพ 3 ระดับ มีองค์ประกอบ คือการตั้งชื่อเรื่องวิจัย การกำหนดปัญหาวิจัยการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของปัญหา การกำหนดวัตถุประสงค์ การพัฒนานวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหา การวางแผนการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล การเขียนรายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ โดยกำหนดระดับคุณภาพ 3 ระดับ คือระดับคุณภาพ 1 หมายถึง การวิจัยอยู่ในระดับต้องปรับปรุง ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง การวิจัยอยู่ในระดับพอใช้ ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง การวิจัยอยู่ในระดับดี

3.4.5 แบบประเมินรายงานการวิจัย สร้างแบบประเมินให้ครอบคลุมและเที่ยงตรงตามเนื้อหา ความสามารถในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เสนอแบบประเมินงานวิจัยต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน หาค่าความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งแบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม สอบถามความคิดเห็น การตอบกระทู้คำถาม แบบสอบถามความพึงพอใจของครูภายหลังการฝึกอบรม และประเมินงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของครูที่เข้ารับการฝึกอบรม

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูล

การหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา ใช้วิธีวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/E_2) และทดสอบความแตกต่างของคะแนนทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมโดยทดสอบค่าที (t-test แบบ t-dependent)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินและปรับปรุงชุดฝึกอบรม

การประเมินผลเป็นการประเมินผลการใช้ชุดฝึกอบรมครูที่เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 40 คน มีการนำผลจากการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขชุดฝึกอบรม พัฒนาการเรียนรู้นั้นอยู่ในเกณฑ์ดี มีค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เท่ากับ 2.62 ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีความรู้ ความเข้าใจหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อน ฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมทาง อิเลิร์นนิ่ง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เป็น ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 40 คน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ คือ 1) เป็นแบบประเมินหลักสูตรและชุดฝึกอบรมของผู้เชี่ยวชาญ 2) แบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมของครู 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของครู และ 4) แบบ ประเมินงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

4.3 การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการประเมิน มีวิธีการคือกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างโครงสร้างของหลักสูตร กับเนื้อหาที่กำหนด กำหนดรูปแบบของ แบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) จัดทำแบบ ประเมินฉบับร่าง นำแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข ปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ และจัดทำแบบประเมินเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริงต่อไป

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยเก็บข้อมูล ดังนี้

4.4.1 แบบประเมินโครงสร้างชุดฝึกอบรมของผู้เชี่ยวชาญ

4.4.2 แบบสอบถามความพึงพอใจของครู

4.4.3 แบบประเมินงานวิจัยของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม

4.4.4 เก็บข้อมูลผ่านระบบอีเลิร์นนิ่ง

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดย แบบประเมินชุดฝึกอบรม วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบทดสอบวิเคราะห์หาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แบบสอบถามความพึงพอใจวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แบบประเมินงานวิจัยของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สำหรับครู กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า

1. ผลการประเมินชุดฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบในภาพรวมสอดคล้องกัน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.88 และมีความเหมาะสมระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 กิจกรรมในชุดฝึก มีความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยมีความเห็นว่ารูปแบบการฝึกอบรมครูควรมีความหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของครู และเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของครูที่ใช้เวลาในการฝึกอบรมนอกเวลาสอนในโรงเรียน รวมทั้งสื่อการฝึกอบรมต้องให้ความสะดวกกับครูที่จะเลือกเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความต้องการโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 แสดงผลการประเมินโครงสร้างของชุดฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับครู กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

รายการประเมิน	IOC	แปลผล
1. สภาพปัญหาและความจำเป็นกับเป้าหมายของชุดฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	0.80	สอดคล้อง
2. สภาพปัญหาและความจำเป็นกับจุดประสงค์ของชุดฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	1.00	สอดคล้อง
3. เป้าหมายกับจุดประสงค์ของชุดฝึกอบรมครูฯ	0.80	สอดคล้อง
4. เป้าหมายกับเนื้อหาของชุดฝึกอบรมครูฯ	0.80	สอดคล้อง
5. จุดประสงค์กับเนื้อหาของชุดฝึกอบรมครูฯ	1.00	สอดคล้อง
6. จุดประสงค์กับการจัดเนื้อหาในชุดฝึกอบรมครูฯ	1.00	สอดคล้อง
7. จุดประสงค์กับการประเมินผลชุดฝึกอบรมครูฯ	1.00	สอดคล้อง
8. เนื้อหากับการจัดกิจกรรมการนิเทศครูฯ	1.00	สอดคล้อง
9. เนื้อหากับสื่อที่ใช้ในชุดฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	0.80	สอดคล้อง

รายการประเมิน	IOC	แปลผล
10. เนื้อหาเกี่ยวกับการประเมินผลชุดฝึกอบบรมครูฯ	0.80	สอดคล้อง
11.การจัดประสบการณ์การประชุมปฏิบัติการกับสื่อที่ใช้ในชุดฝึกอบบรมครูฯ	0.80	สอดคล้อง
12. การจัดประสบการณ์การประชุมปฏิบัติการกับการประเมินผลชุดฝึกอบบรมครู	0.80	สอดคล้อง
ภาพรวม	0.88	สอดคล้อง

จากตาราง 1 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าโครงสร้างของชุดฝึกอบบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมสอดคล้องกัน

2. ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประสิทธิภาพ 78.99/80.98 ตามเกณฑ์ 80/80 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการทดลองใช้ชุดฝึกอบบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ของครูจำนวน 30 คน ที่เป็นกลุ่มทดลองภาสนาม ในการใช้ชุดฝึกอบบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประสิทธิภาพของคู่มือนิเทศ		ค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบ		ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ
E ₁	E ₂	ก่อน	หลัง	
80.00	80.97	10.00	34.00	4.04

จากตาราง 2 แสดงว่าการทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่มของชุดฝึกอบบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับครู กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประสิทธิภาพ 80.00/80.97 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้คู่มือ เท่ากับ 10.00 และหลังการใช้คู่มือเท่ากับ 34.00 ส่วนค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของครูต่อการใช้คู่มือ เท่ากับ 4.04

3. ความสามารถของครูในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ อยู่ในเกณฑ์ดี มีค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เท่ากับ 2.62 ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีความรู้ ความเข้าใจหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการประเมินความสามารถในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของครูที่ใช้ชุดฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับครู กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (n=40)

รายการประเมิน	($\bar{X}$)	S.D	ระดับคุณภาพ
1. การตั้งชื่อเรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	2.90	0.30	ดี
2. กำหนดปัญหาการวิจัยชัดเจน	2.38	0.49	พอใช้
3. การกำหนดวัตถุประสงค์	2.58	0.50	ดี
4. การใช้วิธีการ/นวัตกรรมเหมาะสมกับปัญหา	2.60	0.50	ดี
5. การพัฒนานวัตกรรม/สร้างเครื่องมือวิจัย	2.65	0.48	ดี
6. การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย	2.78	0.42	ดี
7. การระบุประชากรและกลุ่มตัวอย่างชัดเจน และการเก็บรวบรวมข้อมูลเหมาะสม	2.65	0.48	ดี
8. การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลได้ถูกต้อง	2.48	0.51	พอใช้
9. การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้ถูกต้อง	2.50	0.51	พอใช้
10. เสนอการใช้ประโยชน์จากการวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนรู้ของนักเรียนได้ชัดเจน	2.68	0.47	ดี
10. เสนอการใช้ประโยชน์จากการวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนรู้ของนักเรียนได้ชัดเจน	2.68	0.47	ดี
ภาพรวม	2.62	0.17	ดี

จากตาราง 3 แสดงว่าครูผู้สอน มีความสามารถในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62

4. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการสอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอนในการใช้ชุดฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับการศึกษา

รายการประเมิน	($\bar{X}$)	S.D	ระดับคุณภาพ
รูปแบบของเอกสารคู่มือฝึกอบรม			
1. ภาพ ภาษา และขนาด			
1.1 ขนาดและความน่าสนใจของภาพ	3.93	0.76	มาก
1.2 ภาษาที่ใช้	3.95	0.81	มาก
1.3 ขนาด/รูปเล่ม ของคู่มือ	3.68	0.76	มาก
2. ตัวอักษรและสี			
2.1 ขนาดและรูปแบบของตัวอักษร	3.75	0.84	มาก
2.2 สีของตัวอักษร	3.78	0.83	มาก
2.3 สีของภาพ กราฟิก และพื้นหลัง	3.80	0.79	มาก
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการอบรม			
3.1 คู่มือการฝึกอบรม	3.90	0.78	มาก
3.2 กิจกรรมที่กำหนดในการอบรม	3.95	0.55	มาก
3.3 การประเมินผลการอบรม	4.15	0.62	มาก
4. คู่มือสำหรับผู้รับการอบรม			
4.1 ความสมบูรณ์ของเนื้อหา	4.23	0.72	มาก
4.2 ความชัดเจนในการอธิบาย	4.35	0.62	มาก
4.3 ความสวยงามและสะดวกต่อการใช้	4.33	0.58	มาก
5. การสมัครเข้าร่วมฝึกอบรมการวิจัย			
5.1 การกรอกข้อมูลเพื่อลงทะเบียน	4.40	0.55	มาก
5.2 การระบุวัตถุประสงค์	4.40	0.55	มาก
5.3 ประวัติผู้เข้าอบรม	4.18	0.54	มาก

รายการประเมิน	($\bar{X}$)	S.D	ระดับคุณภาพ
วิธีการฝึกอบรม			
6. การสมัครเข้าร่วมฝึกอบรมการวิจัย			
6.1 การกรอกข้อมูลเพื่อลงทะเบียน	4.40	0.55	มาก
6.2 การระบุวัตถุประสงค์	4.40	0.55	มาก
6.3 ประวัติผู้เข้าอบรม	4.18	0.54	มาก
7. การเสนอความรู้			
7.1 ปริมาณความรู้	4.33	0.62	มาก
7.2 ลำดับขั้นการเสนอความรู้	4.25	0.71	มาก
7.3 ความชัดเจนในการนำเสนอ	4.03	0.70	มาก
8. การนิเทศติดตามพฤติกรรมการสอน			
8.1 การแจ้งวิธีการ	4.23	0.66	มาก
8.2 การติดตามพฤติกรรมการสอน	4.13	0.65	มาก
8.3 การบันทึกการนิเทศ	4.18	0.75	มาก
9. การติดต่อสื่อสาร			
9.1 การติดต่อวิทยากรกับผู้เข้าอบรม	4.05	0.68	มาก
9.2 การติดต่อผู้เข้าอบรมกับผู้สนับสนุน	4.03	0.77	มาก
9.3 การติดต่อวิทยากรกับผู้สนับสนุน	4.00	0.75	มาก
10. การประเมินผล			
10.1 แบบทดสอบก่อน – หลังการอบรม	3.93	0.80	มาก
10.2 แบบฝึกหัด	4.10	0.74	มาก
10.3 แบบสอบถาม	4.18	0.64	มาก
11. เว็บไซต์อื่นที่เกี่ยวข้อง			
11.1 ความสัมพันธ์กับชุดฝึกอบรมครู	4.33	0.62	มาก
11.2 แหล่งเรียนรู้ที่สนับสนุนการอบรม	4.43	0.64	มาก
11.3 ความเชื่อมโยง	4.30	0.69	มาก
ภาพรวม	4.10	0.45	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่าครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมครูทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยใช้วัตถุประสงค์การวิจัยเป็นแนวทางการอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. ชุดฝึกอบรมครูที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตรและชุดฝึกอบรม พบว่าชุดฝึกอบรมครูทางอีเลิร์นนิ่ง เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สำหรับครูวิทยาศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประสิทธิภาพเท่ากับ $E_1/E_2 = 78.99/80.98$ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยใช้กระบวนการพัฒนาชุดฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ มีกิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาที่ได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้อง และตรงกับความต้องการของครูผู้สอนอย่างแท้จริง ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของธนัท อาจสินาค. (2548) ที่พบว่าประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบอีเลิร์นนิ่ง (e-Learning) มีประสิทธิภาพ 84.73/83.90 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดที่ตั้งไว้ 80/80 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับเฉลิมชัย จารุลักษณ์ (2549) ที่พบว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.15/81.14 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 และสมศรี เพชรโชติ. (2550) ที่พบว่ากระบวนการฝึกอบรมทางอีเลิร์นนิ่งด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ดี มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.88/89.91 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

2. ครูมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หลังเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนเข้ารับการอบรม โดยครูวิทยาศาสตร์ที่เข้ารับการฝึกอบรมทางอีเลิร์นนิ่งครั้งนี้ มีผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าผลการทดสอบก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะกระบวนการฝึกอบรมครูทางอีเลิร์นนิ่ง ที่ผู้วิจัยจัดให้ครูได้ศึกษาเรียนรู้ได้ตามความสนใจได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ ตามแนวคิดของ ธนอมพร เลหาจรัสแสง. (2545) ที่กล่าวถึงการเรียนเนื้อหาหรือสารสนเทศสำหรับการสอนหรือการอบรม ซึ่งใช้การนำเสนอด้วยตัวอักษร ภาพนิ่ง ผสมผสานกับการใช้ภาพเคลื่อนไหว วิดีทัศน์ และเสียง โดยอาศัยเทคโนโลยีของเว็บ (Web Technology) ในการถ่ายทอดเนื้อหา รวมทั้งใช้เทคโนโลยีระบบการจัดการคอร์ส (Course Management System) ในการบริหารจัดการงานสอนต่างๆ และสุรสิทธิ์ วรรณไกรโรจน์ (<http://www.thai2learn.com>) ที่กล่าวถึงว่าเป็นการเรียนสำหรับทุกคนสามารถเรียนได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่ (Learn for all : anyone, anywhere and anytime) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของดารณี คำแหง และคณะ. (2547) ทำการพัฒนาซอฟต์แวร์ออนไลน์สำหรับฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกกลุ่มสูงกว่าผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และธนัท อาจสินาค. (2548) ที่พบว่ากลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบอีเลิร์นนิ่ง (e-Learning) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจรัสศรี รัตตะมาน. (2551) ที่พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีผลสัมฤทธิ์หลังการ

ฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ อัลจาดานี. (Aljadaani, 2000) ที่พบว่าผลการเรียนของกลุ่มทดลองที่ฝึกอบรมแบบออนไลน์ทั้งสองกลุ่มได้ผลใกล้เคียงกันแต่มีผลการเรียนสูงกว่าการฝึกอบรมในห้องเรียนปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ครูสามารถนำความรู้จากการฝึกอบรมไปปฏิบัติการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในชั้นเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี จากการประเมินผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าครูสามารถนำความรู้ความเข้าใจจากกระบวนการและชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนั้น ทำให้ครูสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างกว้างขวางจากการเชื่อมโยงความรู้จากกิจกรรมฝึกปฏิบัติในหลักสูตร รวมทั้งได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเพื่อนครูด้วยกัน ทำให้ผลงานวิจัยของครูมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้สอดคล้องกับ พัชรินทร์ จันทรนาง. (2549) ที่พบว่าการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่ายสำหรับฝึกอบรมครู-อาจารย์ เรื่อง การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พบว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่าย เรื่องการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนสำหรับครู อาจารย์ตามหลักสูตรของสถาบันได้ และสอดคล้องกับ เฉลิมชัย จารุลักษณ์. (2549) ที่พบว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่อง วิธีการวิจัยระดับพื้นฐาน หลักสูตรฝึกอบรมนักวิจัยของกระทรวงกลาโหมที่พัฒนาขึ้น สามารถนำไปใช้เป็นตัวแบบ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของบุคลากรทางการวิจัยของกระทรวงกลาโหมได้เป็นอย่างดี และยังสอดคล้องกับ กลุสัน. (Gulsun, 2000) ที่พบว่าผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรูปแบบของบทเรียนบนเว็บแบบใหม่ที่ต้องการ คือ สิ่งสนับสนุนต่างๆ ที่จะช่วยฝึกผู้เรียนในการใช้เว็บ และการสอนบนเว็บสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์จากเว็บเป็นทรัพยากรในการศึกษา และพัฒนาเว็บไปสู่การศึกษาในระดับสูงขึ้นต่อไปด้วย

4. ครูมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรการฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของครู พบว่า รายการที่ครูมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดที่มีคะแนนสูงสุด คือแหล่งเรียนรู้ที่สนับสนุนการอบรม นั่นคือการเปิดโอกาสให้ครูได้เรียนรู้อย่างไม่มีขีดจำกัดสอดคล้องกับที่ทฤษฎีการเรียนรู้ที่สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2538 อ้างใน สุพัตรา ศรีสุวรรณ, 2545) ว่าผู้ใหญ่ต้องการเป็น ผู้นำตนเอง ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดี เมื่อมีความรู้สึกว่าสามารถนำตนเองได้ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดี เมื่อผู้สอนคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล เมื่อบุคคลมีอายุมากขึ้น รูปแบบการเรียนการสอน เวลา สถานที่ ความสนใจ และที่สำคัญคือความสามารถในการเรียนรู้ ย่อมเป็นไปตามความสามารถของแต่ละบุคคล และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของพัชรินทร์ จันทรนาง. (2549) ที่พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่ายสำหรับฝึกอบรมครู-อาจารย์ เรื่องการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ความพึงพอใจของผู้ใช้

บทเรียนต่อบทเรียนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สมศรี เพชรโชติ. (2550) ที่พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมทางอีเลิร์นนิ่งมีความพึงพอใจต่อกระบวนการฝึกอบรมทางอีเลิร์นนิ่งอยู่ในระดับมาก และ จรัสศรี รัตตะมาน. (2551) ที่พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจในการฝึกอบรมผ่านเว็บโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ผลการทดสอบหลังการฝึกอบรมของครูกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนสูงกว่าผลการทดสอบก่อนการฝึกอบรม แสดงให้เห็นว่าชุดฝึกอบรมครูทางอีเลิร์นนิ่ง เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับครูวิทยาศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถนำไปใช้กับครูวิทยาศาสตร์ในหน่วยงานอื่นได้

1.2 ครูมีความสามารถในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ดี ดังนั้น วิธีการ กิจกรรมและกระบวนการในชุดฝึกอบรมครูทางอีเลิร์นนิ่ง เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ฝึกอบรมครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับอื่นได้

1.3 ผู้ที่จะนำชุดฝึกอบรมไปใช้ควรศึกษารายละเอียดให้เข้าใจและปรับให้เหมาะสมกับสภาพปัญหา และความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาชุดฝึกอบรมครูทางอีเลิร์นนิ่งในเรื่องอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกับชุดฝึกอบรมครูเรื่องนี้

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการใช้ชุดฝึกอบรมครูทางอีเลิร์นนิ่งกับการอบรมรูปแบบอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

จรัสศรี รัตตะมาน. (2551). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมผ่านเว็บ. ปรัญญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาการพัฒนาศาสตร์มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เฉลิมชัย จารุลักษณ์. (2549). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรื่องวิธีการวิจัยระดับพื้นฐาน หลักสูตรฝึกอบรมนักวิจัยของกระทรวงกลาโหม.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2520). ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ดารณี คำแหงและคณะ. (2547). การพัฒนาซอฟต์แวร์ออนไลน์สำหรับฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการวิจัย. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลนนทบุรี.
- ถนอมพร เลาหจรัสแสง. (2545). Designing e-Learning หลักการออกแบบและการสร้างเว็บเพื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์.
- ธนัท อาจสีนาค. (2548). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบ e-learning กับการสอนปกติ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ (หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พ.ศ.2542). สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). แรงจูงใจในการทำงานของตัวแทนธุรกิจประกันชีวิต บริษัทไทยประกันชีวิต จังหวัดชลบุรี. (online) Available : <https://greedisgoods.com/taro-yamane>.
- พัชรินทร์ จันทน์นาง. (2549). การพัฒนาสื่อการสอนด้วย Macromedia Captivate. ฝ่ายอบรมสัมมนาสถาบันสยามคอมพิวเตอร์และภาษา.
- พรรณพิมล เพียรรุ่งโรจน์. (2547). การนำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรณัฐ เนตรพิศาลนิช. (2544). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือแบบกรณีศึกษาเพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับวิชาชีพพยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรสิทธิ์ วรณไกรโรจน์. (2546). e-Learning. (ออนไลน์). สืบค้นจาก : <http://www.thaicai.com/articles/cai4.html>.
- สุพัตรา ศรีสุวรรณ. (2545). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพแบบสองทาง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สมศรี เพชรโชติ. (2550). การพัฒนากระบวนการฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์. ปรัชญาดุขฎีบัณฑิต สาขาการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Aljadaani,H.A..(2000). A comparison of web based and conventional based training Methods in a leading Midwestern company. Retrieved April 19,2006 from <http://www.ib.urni.com/Dissertation/preview/AAT9992041>.

Cronbach. (1970). การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์

แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach 1970 : 161). ตำรา :

Zikmund, W., Babin, B. J., Carr, J. C. and Griffin, M. (2010). Business Research Methods (8ed.) South-western Cengage Learning.

Gulsun Kuruback. (2000). **Online Learning: A study of students attitudes towards webbasedinstruction (WBI)**. Ed.D.University of Cincinnati (online)
Available : <http://www.lib.umi.com/dsertations/fullcit/9973125>.

ภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1
Leadership for School Administrators of Jaturamitr School Group
under Tak Primary Educational Service Area Office 1

นลธวัช ยุทธวงศ์¹ วีระพรรณ จันทร์เหลือง²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 และ 2) ศึกษาแนวทางภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 โดยใช้รูปแบบงานวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 123 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 ใช้แบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 19 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการเข้าสังคม อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการประสานงาน อยู่ในระดับมาก ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข อยู่ในระดับมาก ด้านการให้ความช่วยเหลือ อยู่ในระดับมาก ด้านการโน้มน้าวจิตใจ อยู่ในระดับมาก ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ด้านการยอมรับนับถือ อยู่ในระดับมาก

2. แนวทางภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 สรุปได้ ดังนี้ 2.1) ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผู้บริหารต้องกล้าคิดนอกกรอบ เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมเสนอแนวคิดและนำไปสู่การปฏิบัติงาน 2.2) ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ผู้บริหารต้องมีการทบทวนการปฏิบัติงาน เพื่อการปรับปรุงแก้ไขวิธีการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น 2.3) ด้านการยอมรับนับถือ ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย และยินดี

¹อาจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาตาก

รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานทุกคน 2.4) ด้านการให้ความช่วยเหลือ ผู้บริหารต้องมีความจริงใจดูแลเอาใจใส่ ช่วยแก้ปัญหา และคอยสนับสนุนให้กำลังใจ 2.5) ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ผู้บริหารต้องให้เกียรติเป็นกันเองใช้คำพูดสุภาพโน้มน้าวให้กำลังใจผู้ร่วมงานทุกคน 2.6) ด้านการประสานงาน ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานทุกฝ่ายเข้าร่วมทำงาน มีการสื่อสารที่ชัดเจนเข้าใจตรงกันเพื่อเป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน และ 2.7) ด้านการเข้าสังคม ผู้บริหารต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีมีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเป็นมิตรกับทุกคน และมีสติควบคุมอารมณ์และปรับตัวทำงานอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, ผู้บริหาร, กลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร

Abstract

The purposes of the research were to 1) investigate leadership for school administrators of Jaturamitr School Group under Tak Primary Educational Service Area Office 1, and 2) explore the approaches to leadership for school administrators of Jaturamitr School Group under Tak Primary Educational Service Area Office 1. The research seemed to use the qualitative and quantitative research methods. Which 2 stages as follows; stage 1: the questionnaires were used to collect data from a sample of 123 cases and the collected data were analyzed by percentage, mean, and standard deviation, and stage 2: the interviews were used to collect data from 19 experts and the collected data were analyzed by content analysis.

The results of the research were;

1. The leadership for school administrators of Jaturamitr School Group under Tak Primary Educational Service Area Office 1, as a whole and each aspect were at the high level. When each aspect was considered based on the mean arranged in descending order, it was found that all aspects were at the high level; that is, sociability, coordination, improvement, assistance, persuasion, originality, and respect respectively.

2. The approaches of leadership for school administrators of Jaturamitr School Group under Tak Primary Educational Service Area Office 1 were as follows; 2.1) In terms of originality, school administrators should think outside the box, and give everyone the opportunity to participate in expressing ideas and put into practice.

2.2) For improvement, school administrators had to focus on operational reviews to improve operational efficiency. 2.3) In terms of respect, school administrators had to be good role models and honor, give compliments, and be willing to listen to opinions colleagues opinion. 2.4) For assistance, school administrators should be sincere, take care of colleagues and help them solving problems, and also support them. 2.5) For persuasion, school administrators should to be honor, friendly, and polite to persuade and encourage colleagues to work. 2.6) In terms of coordination, school administrators should give colleagues in all departments the opportunity to work together, and clearly communicate that all colleagues are on the same page to achieve success. 2.7) In terms of sociability, school administrators should to be good role models, be generous, be sacrificial, be friendly to everyone, be sober-minded, increase their self-control, and cheerfully adapt themselves to work with others.

Keywords : Leadership, School Administrators, Jaturamitr School Group

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 เป็นกฎหมายที่ว่าด้วยการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา มาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา มีทั้งหมด 9 หมวด โดยเฉพาะหมวดที่ 6 ว่าด้วยเรื่องมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมาตราที่ 47 ระบุว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก จะมีการประเมินคุณภาพทั้งด้านผู้บริหาร ครู และนักเรียน โดยเฉพาะผู้บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดเป็นมาตรฐานด้านปัจจัย ตามมาตรฐานที่ 10 ที่ระบุว่า “ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ” คือต้องเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความมุ่งมั่น อุทิศตนในการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการบริหารวิชาการ และเป็นผู้นำทางวิชาการรวมทั้งมีการบริหารที่มีประสิทธิผล และผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจในการบริหาร (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549 : 37-38) ซึ่งสถานศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 ที่เน้นหลักการสอดรับกันคือการปฏิรูประบบการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ซึ่งคุณภาพของ

สถานศึกษาขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารภายในสถานศึกษา ที่ผู้บริหารต้องแสดงบทบาทความเป็นผู้นำและทำงานร่วมกับบุคลากรได้ โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ มีความพอใจ และมีความสุขในการทำงาน การบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพนั้น มักขึ้นกับลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีภาวะผู้นำและการใช้อำนาจของผู้บริหารในการใช้อิทธิพลที่ทำให้บุคลากรยินยอมทำตามความต้องการของตน (สุมาพร ทำทอง, 2554 : 1)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคลากรที่สำคัญต่อการบริหารและจัดการการศึกษา ผลงานของสถานศึกษาจะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นส่วนใหญ่ สถานศึกษาที่นักเรียนมีคุณภาพดี มักจะเป็นสถานศึกษาที่ผู้บริหารใส่ใจงานด้านวิชาการมาก การบริหารสถานศึกษาเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารบรรลุผลตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดคือ การพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมีฐานะเป็นนักบริหาร มีหน้าที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป็นผู้ที่มีหน้าที่จะต้องส่งเสริมให้เกิดระบบความร่วมมือในการปฏิบัติงาน (พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, 2555 : 28) จึงเห็นได้ว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จทำให้งานมีคุณภาพ ซึ่งในปัจจุบันการพัฒนาคุณภาพของผู้บริหารในยุคปฏิรูปการศึกษา ต้องมีคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหารที่มีความสำคัญในด้านภาวะผู้นำทางวิชาการคือความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร เพราะผู้บริหารสถานศึกษาคนเดียว ไม่สามารถดำเนินการทุกอย่างให้สำเร็จได้ จะต้องอาศัยผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การที่ผู้บริหารจะได้รับความร่วมมือด้วยดีนั้น จะต้องดำเนินบทบาทและพฤติกรรมที่เหมาะสม ในการรวมพลังครูทำให้กิจกรรมด้านการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ เป็นที่พึงพอใจนั้นจะต้องมีคุณลักษณะโดดเด่นเฉพาะอยู่หลายประการ (พิมลพรรณ สุริโย, 2552 : 27)

จากการศึกษางานวิจัยเรื่องภาวะผู้นำต่าง ๆ ผู้วิจัยเห็นว่า แนวคิดของ กริฟฟิธส์ (Griffiths, 1956 : pp.243-253; อ้างถึงใน มาลีสา โพธิ์สัตย์, 2558 : 2-3) ได้เสนอแนวคิดไว้ 7 ด้าน คือ ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการประสานงาน และด้านการเข้าสังคม ซึ่งแนวคิดทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของพฤติกรรมผู้นำที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกเป็นพฤติกรรมต่าง ๆ ในการบริหารงาน จึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก เขต 1 เพื่อผู้บริหารสามารถนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองให้ถูกต้องและเหมาะสม ส่งผลทำให้การบริหารงานในสถานศึกษาสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 123 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ศึกษาแนวทางภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ใช้แบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 19 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านที่ 7 ด้านการเข้าสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.76) รองลงมาคือ ด้านที่ 6 ด้านการประสานงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.78) ด้านที่ 2 ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.82) ด้านที่ 4 ด้านการให้ความช่วยเหลือ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.86) ด้านที่ 5 ด้านการโน้มน้าวจิตใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.59) ด้านที่ 1 ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ด้านที่ 3 ด้านการยอมรับนับถือ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.72)

สรุปผลรายด้านได้ ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารกำหนดแผนปฏิบัติงานตามกำลังทรัพยากรและข้อจำกัดของสถานศึกษา อยู่ในระดับ

มาก ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมาคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) ผู้บริหารเป็นผู้เอาใจใส่ในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) ผู้บริหารมีแผนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) ผู้บริหารตั้งใจระดมความคิดเห็น เอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การบริหารงานของสถานศึกษาประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ผู้บริหารเสนอแนวคิดและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$)

ด้านที่ 2 ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารให้ข้อเสนอแนะหรือให้คำปรึกษาที่ดีแก่ครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) ผู้บริหารยอมรับแนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) ผู้บริหารจัดหาวิทยากรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับครูและนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) ผู้บริหารสามารถสร้างบรรยากาศในการทำงานอย่างมีความสุข อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ผู้บริหารปรับปรุงแก้ไขวิธีการปฏิบัติงานของตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$)

ด้านที่ 3 ด้านการยอมรับนับถือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารมีการประชุมปรึกษาหารือก่อนการดำเนินงานในเรื่องสำคัญ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) รองลงมาคือ ผู้บริหารให้ความสำคัญหรือให้เกียรติกับครูและบุคลากรทุกคน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) ผู้บริหารยอมรับฟังความคิดเห็นและเหตุผลของครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) ผู้บริหารยกย่องชมเชยครูที่ปฏิบัติงานและประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) ผู้บริหารมอบหมายงานให้กับครูตามความสามารถของแต่ละคน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) ผู้บริหารสามารถทราบและเข้าถึงปัญหาของครูแต่ละคนในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ผู้บริหารร่วมรับผิดชอบเมื่อครูทำผิดพลาดภายหลังจากมอบหมายงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$)

ด้านที่ 4 ด้านการให้ความช่วยเหลือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) ผู้บริหารให้กำลังใจและสนับสนุนครูให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) ผู้บริหารแนะแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไข

ปัญหาส่วนตัวให้กับครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) ผู้บริหารให้ความเอาใจใส่ในการจัดทำ
ดำเนินการเกี่ยวกับบุคลากรและการบริการในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) ตามลำดับ
และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ผู้บริหารมีความจริงใจในการให้ความช่วยเหลือครูที่มีปัญหา
เดือดร้อน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$)

ด้านที่ 5 ด้านการโน้มน้าวจิตใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) เมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารใช้
คำพูดที่ดีโน้มน้าวจิตใจ สร้างความศรัทธาความเชื่อมั่นให้กับผู้ร่วมงานอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.85$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสามารถชี้แจงการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.80$) ผู้บริหารมีความเป็นกัลยาณมิตรกับผู้ร่วมงานทุกคน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$)
ผู้บริหารใช้ภาษาสุภาพถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) ผู้บริหารเปิด
โอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก อยู่
ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ผู้บริหารสามารถแก้ไขปัญหา
ความตึงเครียดในการประชุมได้อย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$)

ด้านที่ 6 ด้านการประสานงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหาร
ชี้แจงให้ครูทราบถึงบทบาทหน้าที่ที่ครูต้องรับผิดชอบได้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$)
รองลงมาคือ ผู้บริหารประสานงานกับครูทุกคนให้ปฏิบัติงานร่วมกันได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$)
ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) ผู้บริหารจัดให้
ครูได้พบปะสังสรรค์กันตามโอกาสต่าง ๆ ที่เหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) ผู้บริหารมี
ปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) ผู้บริหารประสานขอความ
ร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) ตามลำดับ
และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ผู้บริหารร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้
อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.86$)

ด้านที่ 7 ด้านการเข้าสังคม โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารเข้า
ร่วมงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) รองลงมาคือ
ผู้บริหารร่วมสังสรรค์เป็นกันเองกับผู้ร่วมงานตามโอกาสอันควร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$)
ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นที่ยอมรับของชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.21$) ผู้บริหารมีความประพฤติและการปฏิบัติตนที่น่าเชื่อถือ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$)
ผู้บริหารมีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีความเป็นมิตรกับทุกคน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) ผู้บริหารมี
การเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) ตามลำดับ และข้อ

ที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ผู้บริหารมีสติควบคุมอารมณ์และปรับตัวทำงานอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$)

ผลการศึกษาแนวทางภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 สรุปได้แนวทาง ดังนี้ 1) ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผู้บริหารต้องกล้าคิดนอกกรอบ เปิดโอกาสให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมเสนอแนวทางผ่านการสรุปร่วมกัน และนำไปสู่การปฏิบัติงานจริง 2) ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ผู้บริหารต้องมีการทบทวนการปฏิบัติงาน โดยมีการสรุปผลร่วมกัน เพื่อการปรับปรุงแก้ไขวิธีการปฏิบัติงานในครั้งต่อไปให้ดีขึ้น 3) ด้านการยอมรับนับถือ ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย และยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานทุกคน 4) ด้านการให้ความช่วยเหลือ ผู้บริหารต้องมีความจริงใจ ดูแลเอาใจใส่ คอยสนับสนุนให้กำลังใจ และคอยช่วยแก้ปัญหาไม่ว่าจะเป็นปัญหาในเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว 5) ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ผู้บริหารต้องให้เกียรติ มีความเป็นกันเองใช้คำพูดสุภาพโน้มน้าวให้กำลังใจผู้ร่วมงานทุกคนอย่างสม่ำเสมอ 6) ด้านการประสานงาน ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานทุกฝ่ายเข้าร่วมทำงาน มีการสื่อสารที่ชัดเจนเข้าใจตรงกันเพื่อเป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน และสามารถประสานงานกับทุกคนได้ทั้งภายในและภายนอกเป็นอย่างดี และ 7) ด้านการเข้าสังคม ผู้บริหารต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเป็นมิตรกับทุกคน และมีสติควบคุมอารมณ์และปรับตัวทำงานอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตามสถานการณ์ที่เหมาะสม

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นในการอภิปรายผล ดังนี้

ภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ มีแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ให้ข้อเสนอแนะที่ถูกต้องเหมาะสม ยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคน ประสานงานร่วมมือกับทุกฝ่ายเป็นอย่างดี สามารถโน้มน้าวผู้ที่เกี่ยวข้องให้เข้ามาช่วยเหลือในการดำเนินงานของโรงเรียน และเข้าร่วมสังสรรค์กับทุกคนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดีและเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรินทร์ ชำสุริย์. (2555 : 40-54) ได้วิจัยเรื่องพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า การให้การยอมรับนับถือ การประสานงาน การเข้าสังคมได้ดี การมีความคิดริเริ่ม การให้ความช่วยเหลือ การรู้จักปรับปรุงแก้ไข และการโน้มน้าวจิตใจ ตามลำดับ ยังไปสอดคล้อง

กับงานวิจัยของ มาลีสา โพธิ์สัตย์. (2558 : 79-81) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา อำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า การโน้มน้าวจิตใจ การรู้จักปรับปรุงแก้ไข การ ยอมรับนับถือ การมีความคิดริเริ่ม การเข้าสังคม การประสานงาน และการให้ความช่วยเหลือ ตามลำดับ และไปสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซอฟี ราเซ. (2560 : 97-110) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำ ของผู้บริหารโรงเรียนอำเภอยางแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอยางแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการ เข้าสังคม ด้านการประสานงาน ด้านการยอมรับนับถือ และด้านการให้ความช่วยเหลือ ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอยางแดง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ประสบการณ์ การทำงาน และขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และ 3) ผลการประมวลปัญหา และข้อเสนอแนะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอยางแดง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 3.1) ปัญหาพบว่า 3.1.1) ผู้บริหารไม่ค่อย เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมงานของชุมชนและก็ไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับโรงเรียน 3.1.2) ผู้บริหารจะรับนโยบายจากส่วนกลางเพียงอย่างเดียว ไม่มีวิธีการดำเนินงานเป็นของตนเอง ผู้บริหาร ไม่สามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างบุคลากรได้ 3.1.3) ผู้บริหารขาดการปฏิสัมพันธ์ กับครูและชุมชน และ 3.2) ข้อเสนอแนะพบว่า 3.2.1) ให้ผู้บริหารมีแนวคิดในการบริหารรูปแบบ ใหม่ ๆ ที่แตกต่างกว่าเดิม 3.2.2) ให้ผู้บริหารแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 3.2.3) ให้ผู้บริหารเพิ่มการมีปฏิสัมพันธ์กับครูและชุมชนมากขึ้น

หากพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

ภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาดาก เขต 1 ด้านที่ 1 ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีแผนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบชัดเจน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหาร มีแนวคิดและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ตั้งใจกระตือรือร้น เอาใจ ใส่ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ภรณ์ทิพย์ ปั่นก้อง. (2559 : 32) ที่กล่าวว่า ภาวะ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การที่ผู้นำใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาและดำเนินงานตาม สถานการณ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งรู้จักกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ของผู้อื่น โดยเชื่อมั่นในศักยภาพของ ตนเองและผู้อื่นที่จะสามารถคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ โดยอาศัยการเรียนรู้เนื้อหาความคิดใหม่ ๆ อยู่เสมอ

ด้านที่ 2 ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ข้อเสนอแนะและคำปรึกษาที่ดีแก่ครู คอยสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ และยอมรับแนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ ฌักทรี เรียงบุญส่ง. (2551 : 31) ที่กล่าวว่า ผู้นำหรือผู้บริหารที่มีการปรับปรุงงานให้พัฒนาก้าวหน้า ไม่นิ่งเฉย ยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นและร่วมมือกัน ได้มีโอกาสร่วมกันพัฒนา รวมทั้งสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานได้มีการพัฒนาตนเอง ด้านที่ 3 ด้านการยอมรับนับถือ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการประชุมปรึกษาหารือก่อนการดำเนินงานในเรื่องสำคัญ ให้เกียรติกับครูและบุคลากรทุกคน ยอมรับฟังความคิดเห็นและเหตุผลของครู มอบหมายงานให้กับครูตามความสามารถของแต่ละคน และยกย่องชมเชยครูที่ปฏิบัติงานและประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ ชูยศ ศรีวรพันธ์. (2553 : 9) ที่กล่าวว่า การได้รับการยอมรับนับถือ ไม่ว่าจะจากผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลในหน่วยงาน รวมทั้งการยกย่องชมเชย แสดงความยินดี การให้กำลังใจหรือการแสดงออกอื่นใดให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ ด้านที่ 4 ด้านการให้ความช่วยเหลือ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกัน มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล คอยให้กำลังใจเอาใจใส่สนับสนุนครูให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การปฏิบัติงาน และมีความจริงใจในการให้ความช่วยเหลือครูอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ วิพากย์ โรจนแพทย์. (2534 : 20-26; อ้างถึงใน ซอฟี ราเซ, 2560 : 65) ที่กล่าวว่า ผู้นำที่มีลักษณะพฤติกรรมนี้จะบุคคลที่มีนิสัยเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงาน คอยให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนร่วมงาน ทั้งในขณะปฏิบัติหน้าที่และเวลาอื่น ผู้นำประเภทนี้จะเป็้นนักบริหารที่คอยดูแลความเดือดร้อนของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างดี ด้านที่ 5 ด้านการโน้มน้าวจิตใจ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนใช้คำพูดที่ดีสุภาพโน้มน้าวจิตใจ ถูกต้องเหมาะสมถูกกาลเทศะ มีความเป็นกัลยาณมิตรสามารถสร้างความศรัทธาความเชื่อมั่นให้กับผู้ร่วมงาน มีการชี้แจงการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาจัดการศึกษา ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ อีรศักดิ์ เจริญมกล. (2550 : 40) ที่กล่าวว่า ผู้นำหรือผู้บริหารที่มีความสามารถในการพูดโน้มน้าวให้ผู้ร่วมงานร่วมมือกันปฏิบัติงาน เพื่อความสำเร็จของหน่วยงาน สามารถพูดในที่ชุมชนกับคนได้ทุกระดับ โดยใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ มีอารมณ์ขัน เป็นกันเองในการสนทนา สามารถพูดจาไกล่เกลี่ยเมื่อมีกรณีพิพาทระหว่างกลุ่มบุคลากรในหน่วยงานและบุคคลที่คล้ายบรรยากาศที่ตึงเครียดในที่ประชุมให้แจ่มใสขึ้นได้ ด้านที่ 6 ด้านการประสานงาน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน เปิดโอกาสให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2534 : 78; อ้างถึงใน ซอฟี ราเซ, 2560 : 71) ที่กล่าวว่า ผู้นำหรือผู้บริหารที่มีความสามารถในการกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการ

วางแผนและสนับสนุนให้เกิดการร่วมมือในการปฏิบัติงานตามแผนของทุก ๆ ฝ่ายตามแนวที่ยึดถือในปัจจุบันผู้บริหารก็คือ ผู้ที่สามารถประสานงานให้คนทำงานร่วมกันอย่างเต็มใจ มีความเข้าใจซึ่งกันและกันถึงแม้งานบางเรื่องที่ผู้บริหารยังไม่เข้าใจหรือไม่ถนัดแต่ก็จะเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อื่นที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะอย่างมาทำงานร่วมกันให้เกิดความสำเร็จของหน่วยงานได้เป็นอย่างดี และด้านที่ 7 ด้านการเข้าสังคม โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเป็นกันเอง ร่วมงานเข้ากับผู้อื่นได้อย่างเป็นมิตร เป็นแบบอย่างที่ดี น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ สมบัติ อัสริกา (2545 : 28; อ้างถึงใน ซอฟี ราเซ, 2560 : 74) ที่กล่าวว่า ผู้นำหรือผู้บริหารที่มีพฤติกรรมที่สามารถเข้ากับคนในสังคมได้ ถือว่าการเข้าสังคมเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้นำ ผู้นำสามารถอยู่กับคนได้ทั้งในและนอกองค์กร โดยยอมเสียสละเวลาและทุนทรัพย์ส่วนตัวในบางโอกาส เพื่อนำบุคคลต่าง ๆ เข้ามาสนับสนุนการทำงานในองค์กร ดังนั้นการเข้าสังคมในระดับต่าง ๆ ผู้นำจะต้องเรียนรู้และปรับปรุงตนเองให้เหมาะสม

แนวทางภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

แนวทางภาวะผู้นำ ด้านที่ 1 ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผู้บริหารต้องกล้าคิดนอกกรอบ เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมเสนอแนวคิดและนำไปสู่การปฏิบัติงาน เป็นไปตามแนวคิดของสมบัติ อัสริกา (2545 : 28; อ้างถึงใน ซอฟี ราเซ, 2560 : 55) ที่กล่าวว่า ผู้นำหรือผู้บริหารที่ดีมักจะแสดงพฤติกรรมในด้านการริเริ่มงานหรือโครงการใหม่ ๆ ที่ทันต่อเหตุการณ์และสอดคล้องกับความต้องการในปัจจุบัน การเป็นผู้บริหารหรือผู้นำจะต้องทำงานหนักอยู่เสมอ เพื่อให้งานที่ตนคิดริเริ่มทำนั้นบรรลุผลสำเร็จ ด้านที่ 2 ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ผู้บริหารต้องมีการทบทวนการปฏิบัติงาน เพื่อการปรับปรุงแก้ไขวิธีการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น เป็นไปตามแนวคิดของ ชีร์ศักดิ์ เจริญมงคล (2550 : 39) ที่กล่าวว่า ผู้นำหรือผู้บริหารที่มีการปรับปรุงงานโดยวิธีการของตนเองซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของเพื่อนร่วมงาน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานปรับปรุงวิธีการทำงานที่ดีกว่าเดิม ด้านที่ 3 ด้านการยอมรับนับถือ ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย และยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานทุกคน เป็นไปตามแนวคิดของ ชูยศ ศรีวรรณ (2553 : 9) ที่กล่าวว่า การได้รับการยอมรับนับถือ ไม่ว่าจะจากผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลในหน่วยงาน รวมทั้งการยกย่องชมเชย แสดงความยินดี การให้กำลังใจหรือการแสดงออกอื่นใดให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ ด้านที่ 4 ด้านการให้ความช่วยเหลือ ผู้บริหารต้องมีความจริงใจ ดูแลเอาใจใส่ ช่วยแก้ปัญหา และคอยสนับสนุนให้กำลังใจ เป็นไปตามแนวคิดของ สุวิมล โตปิ่นใจ (2556 : 30) ที่กล่าวว่า ผู้นำหรือผู้บริหารที่เอาใจใส่ดูแลลูกน้อง ให้ความช่วยเหลือแก้ปัญหาทั้งเรื่องงานในหน้าที่และเรื่องส่วนตัว แสดงออกถึงความห่วงใยช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานเมื่อมีโอกาส

ด้านที่ 5 ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ผู้บริหารต้องให้เกียรติเป็นกันเองใช้คำพูดสุภาพโน้มน้าวให้กำลังใจผู้ร่วมงานทุกคน เป็นไปตามแนวคิดของ ซีรคักดี เจมมิงคล. (2550 : 40) ที่กล่าวว่า ผู้นำหรือผู้บริหารที่มีความสามารถในด้านการพูดโน้มน้าวให้ผู้ร่วมงานร่วมมือกันปฏิบัติงาน เพื่อความสำเร็จของหน่วยงาน สามารถพูดในที่ชุมนุมกับคนได้ทุกระดับ โดยใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ มีอารมณ์ขัน เป็นกันเองในการสนทนา สามารถพูดจาไกล่เกลี่ยเมื่อมีกรณีพิพาทระหว่างกลุ่มบุคลากรในหน่วยงานและบุคคลที่คลาไคลบรรยากาศที่ตึงเครียดในที่ประชุมให้แจ่มใสขึ้นได้ ด้านที่ 6 ด้านการประสานงาน ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานทุกฝ่ายเข้าร่วมทำงาน มีการสื่อสารที่ชัดเจนเข้าใจตรงกันเพื่อเป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน เป็นไปตามแนวคิดของ สุวิมล โตปิ่นใจ. (2556 : 32) ที่กล่าวว่า ผู้นำหรือผู้บริหารในฐานะผู้ประสานงานควรเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเป็นมิตรกับทุกคน และมีสติควบคุมอารมณ์และปรับตัวทำงานอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และด้านที่ 7 ด้านการเข้าสังคม ผู้บริหารต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเป็นมิตรกับทุกคน และมีสติควบคุมอารมณ์และปรับตัวทำงานอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เป็นไปตามแนวคิดของ ฌักทรี เรืองบุญสง. (2551 : 34) ที่กล่าวว่า ผู้นำหรือผู้บริหารที่มีการประพฤติปฏิบัติเป็นที่น่าเชื่อถืออย่างเสมอต้นเสมอปลาย วางตัวได้เหมาะสม แสดงตัวเป็นมิตรและมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับบุคคลทุกอาชีพ เป็นผู้ที่มีความประพฤติน่าเชื่อถือและเป็นผู้มีจิตใจกว้าง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมของผู้นำตามแนวคิดของ กริฟฟิธส์ (Griffiths) ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการประสานงาน และด้านการเข้าสังคม ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานได้

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารหน่วยงานอื่น ๆ สามารถนำแนวทางในการวิจัยไปปรับประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของหน่วยงานได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัย เรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับอื่น ๆ เช่น สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา เป็นต้น

2.2 ควรมีการวิจัย เรื่องรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ได้รูปแบบเฉพาะในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไข

เพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). รัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก
ตราไว้ ณ วันที่ 6 เมษายน พุทธศักราช 2560 เป็นปีที่ 2 ในรัชกาลปัจจุบัน.

กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

ชูยศ ศรีวรรณ. (2553). ปัจจัยแรงจูงใจต่อผลการปฏิบัติงาน : กรณีศึกษาขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
การบริหารงานก่อสร้างและสาธารณูปโภค สาขาวิศวกรรมโยธา สำนักวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

ซอพี ราเชะ. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอทุ่งยางแดง สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ณภัทร เรืองบุญส่ง. (2551). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. งานนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ธีรศักดิ์ เจริญมงคล. (2550). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2534). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.

_____. (2551). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : เทียมฟ้า.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). ฉบับปรับปรุงใหม่ กรุงเทพฯ :

บริษัท สุวีริยาสาส์น จำกัด.

พิมพรรณ สุริโย. (2552). ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล

กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา
บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2555). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอก

ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย. คุษณินิพนธ์ปริญญาคุษณิปบัณฑิต มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.

- ภรณ์ทิพย์ ปั่นก้อง. (2559). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มาลีสา โพธิ์สัตย์. (2558). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด**. งานนิพนธ์การศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิพากย์ โรจนแพทย์. (2534). **ทฤษฎีของครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- วีระพรรณ จันทร์เหลือง. (2558). **มนุษย์สัมพันธ์**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- สมบัติ อ่ำสาริกา. (2545). **ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาตามความคิดเห็นจากครู-อาจารย์และเจ้าหน้าที่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี**.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- สุมาพร ทำทอง. (2554). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนในกลุ่มวิภาวดี สังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สุวิมล โตปิ่นใจ. (2556). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มบางบ่อ 2 อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2**. งานนิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1. [ออนไลน์]. (2564, 18 ,b56okpo).
ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน. สืบค้นจาก <http://www.takesa1.go.th/main56/note/html/jaturamit/jaturamit.htm>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ : บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานয়รัฐมนตรี. (2545). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559**. กรุงเทพฯ : บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2549). **มาตรฐานตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ. 2549-2553)**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : จุฑทอง.

อมรินทร์ จำสุรีย์. (2555). พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

Griffiths, Daniel E. (1956). *Human Relationship in School Administrators*. New York :
Appleton Century-Crofts.

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของ
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี
Education Management of Suankularb Wittayalai Rangsit School,
Khlung Luang District, under the Jurisdiction of Pathum Thani
Secondary Education Service Area Office

กิ่งเดือน เรียนรู้¹ วิวัฒน์ ตูจางค์²

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี และเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 180 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการจัดกิจกรรม ตามลำดับ

¹ นักศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา และอาชีพ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง, การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

Abstract

The research purposes were to study the parental participation level in secondary education management of Suankularb Wittayalai Rangsit School, Khlong Luang District, under the jurisdiction of Pathum Thani Secondary Education Service Area Office; and compare the parental participation level in secondary education management of Suankularb Wittayalai Rangsit School, Khlong Luang District, under the jurisdiction of Pathum Thani Secondary Education Service Area Office, classified by education level and occupation. The population was the student parents ; the sample group consisted of 180 parents. The research instrument was the 5-level estimate rating scale questionnaire with reliability 0.91. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation and t-test.

The results of the research were;

1. The parental participation level in secondary education management of Suankularb Wittayalai Rangsit School, Khlong Luang District, under the jurisdiction of Pathum Thani Secondary Education Service Area Office in overall was at high level. When each aspect consideration found all aspects were at high level. When descending mean were the environment practices aspect and the activity practices aspect, respectively.

2. The comparison of parental participation level in secondary education management of Suankularb Wittayalai Rangsit School, Khlong Luang District, under the jurisdiction of Pathum Thani Secondary Education Service Area Office which classified by educational background and occupation in overall and each aspect were not statistic significantly difference.

Keywords : parental participation, secondary education management

บทนำ

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด และมีบทบาทโดยตรงในด้านการพัฒนามนุษย์ซึ่งเป็นหน้าที่หลักในการพัฒนาเยาวชนหรือพัฒนาคนที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เป็นคนที่สมบูรณ์ การปฏิบัติงานของสถานศึกษานั้นต้อง จัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีจุดหมายที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 5)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษา ที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมและมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545) ซึ่งการจะสร้างคนหรือพัฒนาคนให้มีคุณภาพนั้นจะต้องอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่วัยเด็ก

สถาบันครอบครัวจะมีบทบาทสำคัญที่สุดในระยะนี้ ผู้ปกครองเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่จะทำให้เด็กได้รับการพัฒนาศักยภาพได้ครบทุกด้านเพราะครอบครัวคือสถาบันแรกที่เป็นผู้อบรมสั่งสอนและพัฒนาทักษะเบื้องต้นให้กับนักเรียน ต่อจากนั้นก็เพิ่มเติมในสถานศึกษาหรือโรงเรียนและเมื่อเด็กได้รับการพัฒนาด้วยวิธีการที่หลากหลายและถูกต้องจากโรงเรียน ประกอบการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้ปกครองเด็กก็จะเกิดความพร้อมจากการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้าน คือร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา ดังนั้นผู้ปกครองจำเป็นอย่างยิ่งที่จะเข้าร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ก็เนื่องจาก ผู้ปกครองและโรงเรียนต่างมีจุดหมายเดียวกันคือ “การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เรียน” (เฉลิมเกียรติ ตุ่นแก้ว, 2553)

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงสนใจการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เพื่อเป็นแนวทางในการนำผลการศึกษาไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาของผู้ปกครองที่ไม่มีเวลาในการดูแลเด็ก และสร้างความเข้าใจเรื่องการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอีกด้านหนึ่ง อันจะเป็นการส่งเสริมทำระบบการศึกษาและพัฒนาการศึกษา ระดับมัศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่งผลให้เด็กหรือเยาวชน ซึ่งเป็นอนาคตของชาติ มีพัฒนาการที่พร้อมต่อการเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ และเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้สูงขึ้นและมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา และอาชีพ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษามุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตามขอบข่ายภารกิจงาน 2 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการจัดสภาพแวดล้อม

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 330 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ปีการศึกษา 2563 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 180 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง มีสาระสำคัญแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

2. แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ตามขอบข่ายภารกิจงาน 2 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการจัดสภาพแวดล้อม มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ท (Likert Scales)

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมประเด็นต่างๆ ของการศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของโรงเรียน

2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert Type) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 102)

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษาโดย Index of Item Objective congruency (IOC) ได้ค่า 0.80 ไว้จัดทำเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือและเสนอขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไข ปรับปรุงเสร็จเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

7. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ผลการวิเคราะห์การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้ศึกษาได้ขอหนังสือการขอเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล
2. นำแบบสอบถามลงรหัส เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. นำคะแนนที่ได้บันทึกลงเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ตามรายการดังนี้

3.1 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 103)

3.2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตาม วุฒิการศึกษา และอาชีพ โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้วิธีหาค่า Index of Item Objective. Congruence (IOC)
 - 2.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวม

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการจัดกิจกรรม	4.35	0.30	มาก	2
2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	4.42	0.28	มาก	1
ภาพรวม	4.37	0.28	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.37; S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ($\bar{X}$ = 4.42; S.D. = 0.28) และด้านการจัดกิจกรรม ($\bar{X}$ = 4.35; S.D. = 0.30) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตาม วุฒิการศึกษา และอาชีพ

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับ

มัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรีขึ้นไป		t	p
	n = 85		n = 95			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการจัดกิจกรรม	4.39	0.30	4.32	0.30	1.479	0.14
2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	4.44	0.27	4.40	0.28	0.743	0.45
ภาพรวม	4.41	0.27	4.36	0.27	1.237	0.21

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับ

มัธยมศึกษาของ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตาม อาชีพ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ		ธุรกิจส่วนตัว/ รับจ้าง		t	p
	n = 117		n = 63			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการจัดกิจกรรม	4.34	0.28	4.36	0.34	-.409	0.68
2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	4.41	0.26	4.44	0.30	-.608	0.54
ภาพรวม	4.38	0.26	4.40	0.30	-.554	0.58

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาปทุมธานี พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์และส่งเสริมพฤติกรรมเด็ก รวมไปถึงการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก และมีส่วนร่วมในการจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์สำหรับการจัดกิจกรรมของเด็กดูแลความพร้อมของอาคารสถานที่ และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดสภาพแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลความพร้อมของอาคารสถานที่ จัดบริเวณภายนอกห้องเรียนให้มีที่ร่มที่โล่งแจ้ง เตรียมสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนที่เป็นสนามเพื่อให้เด็กได้ทำกิจกรรม

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชณี แจ่มใส. (2565) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดพิณนิมิต (คำสวัสดิ์ราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดพิณนิมิต (คำ สวัสดิ์ราษฎร์บำรุง) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และอยู่ใน ระดับปานกลาง 3 ด้าน 2) ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่ แตกต่างกัน ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการจัดสภาพแวดล้อมอาคาร สถานที่แตกต่างกัน ส่วนด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของ นักเรียน ด้านการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่แตกต่างกัน

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี พบว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาของ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติ กรทอง. (2552) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จากการศึกษาพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาโดยภาพในระดับน้อย 2) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองตามสถานภาพทางเพศและวุฒิการศึกษาต่างกัน พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาแตกต่างกัน 3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองตามอาชีพต่างกัน พบว่าการมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการจัดกิจกรรม จากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับกิจกรรมรายบุคคล กิจกรรมกลุ่มย่อยและกิจกรรมกลุ่มใหญ่ให้ชัดเจนมีเพื่อปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงาม คอยดูแลสังเกตพฤติกรรมเด็กร่วมไปถึงการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก

1.2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเตรียมสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนที่เป็นสนามเพื่อให้เด็กได้ทำกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้การจัดมุมประสบการณ์ต่างๆ ให้กับเด็กและร่วมในการเตรียมสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนที่เป็นสนามเพื่อให้เด็กได้ทำกิจกรรม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดสภาพแวดล้อมมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

2.2 ควรศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลาง

การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร. กระทรวงศึกษาธิการ

กิตติ กรทอง. (2552). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อน

ประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอยะประแดง จังหวัดสมุทรปราการ.

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

เฉลิมเกียรติ ตุ่นแก้ว. (2553). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน

สาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. การศึกษาอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต.

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

รัชนี้ แจ่มใส. (2565). ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของ

โรงเรียนวัดพิชนิมิต (คำสวัสดิ์ราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. (ออนไลน์). สืบค้นจาก:

file:///C:/Users/Administrator/Downloads/03+%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%8A%E0%B8%99%E0%B8%B5.pdf. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2565.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
Administration According to the Good Governance Principle of
Educational Institution Administrators in Khlong Luang District under
the Jurisdiction of Pathum Thani Primary Educational Service Area
District Office 1

ปิ่นมณี ละอองศรี¹ วิวัฒน์ ตูจันทน์²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 263 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (Independent samples)

ผลการวิจัยพบว่า

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล, ผู้บริหารสถานศึกษา

¹ นักศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Abstract

The research purposes were to study and to compare the administration according to the good governance principle of educational institution administrators in Khlong Luang District under the jurisdiction of Pathum Thani Primary Educational Service Area District Office 1, on the teacher opinion, classified by experience. The population was the teachers of educational institutions in Khlong Luang District under the jurisdiction of Pathum Thani Primary Educational Service Area District Office 1; the sample group consisted of 263 teachers. The research instrument was the questionnaire with reliability 0.97. The statistics used to analysis data were the frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent samples).

The results of the research were;

The administration according to the good governance principle of educational institution administrators in Khlong Luang District under the jurisdiction of Pathum Thani Primary Educational Service Area District Office 1 in overall and each aspect were at high level; the comparison of administration according to the good governance principle of educational institution administrators showed that the teachers with different experiences had the administration according to the good governance of educational institution administrators different with statistical significance at .05 level.

Keywords : administration according to the good governance principle, educational institution administrators

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของชาติ ได้มุ่งให้การจัดระบบการบริหารและการจัดการศึกษาของประเทศ กระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยในมาตรา 39 ระบุว่าให้กระทรวงศึกษาธิการ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, น. 24)

การกระจายอำนาจดังกล่าว จะทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระในการบริหารจัดการตามหลักการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) ซึ่งจะเป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น.6-7) ที่สำคัญพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 ได้กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เฉพาะที่เป็นโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษามีฐานะเป็น “นิติบุคคล” เพื่อรองรับและสนับสนุนหลักการดังกล่าวให้มีความเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น.20) การบริหารในลักษณะดังกล่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านการบริหารและการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างมากทั้งหลักการ แนวคิด ภารกิจ กลยุทธ์ รูปแบบ การตัดสินใจสั่งการ รูปแบบภาวะผู้นำ การใช้ อำนาจ การใช้ทรัพยากร เทคนิคการบริหารจัดการ ฯลฯ เพราะโรงเรียนหรือสถานศึกษาจะต้องบริหารจัดการด้วยตนเองมากที่สุด และการจัดการศึกษาจะบรรลุเจตนารมณ์ จำเป็นต้องอาศัยระบบ การจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และกลไกของการจัดการศึกษาที่สำคัญที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในสถานศึกษา และเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการบริหารจัดการในสถานศึกษา

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ซึ่งมีสถานศึกษาในสังกัดความรับผิดชอบ เป็นโรงเรียนซึ่งมีขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เป็นสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายที่ผู้ศึกษาปฏิบัติงาน ในหน้าที่ครูผู้สอนอยู่ในกลุ่มเครือข่ายนี้ โดยมีความสนใจว่า ผู้บริหารได้นำหลักการในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มาใช้ในการบริหารงานสถานศึกษามากน้อยเพียงใด และบุคลากรครูอาจารย์ในสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีทัศนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายนี้มากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู อำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา และอาชีพ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี, 2542, น.26-28) ซึ่งมี 6 หลัก คือ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 912 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 912 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 263 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 912 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 912 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 263 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง มีสาระสำคัญแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี พ.ศ.2542 (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี, 2542, น.26-28) มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scales)

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมประเด็นต่างๆ ของการศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของโรงเรียน
2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert type) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 102)
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้วิธีหาค่า Index of Item Objective congruency (IOC) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไปไว้จัดทำเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป
5. นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือและเสนอขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
6. นำแบบสอบถามที่แก้ไข ปรับปรุงเสร็จเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
7. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ผลการวิเคราะห์การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้ศึกษาได้ขอหนังสือการขอเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล
2. นำแบบสอบถามลงรหัส เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. นำคะแนนที่ได้บันทึกลงเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ตามรายการดังนี้

3.1 วิเคราะห์ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 103)

3.2 เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งตามประสบการณ์การทำงาน โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้วิธีหาค่า Index of Item Objective Congruence (IOC)
 - 2.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี
เขต 1 โดยภาพรวม

การบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.95	0.33	มาก	3
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.79	0.29	มาก	5
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.08	0.45	มาก	2
4. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.14	0.44	มาก	1
5. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.91	0.49	มาก	4
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.65	0.51	มาก	6
ภาพรวม	3.92	0.22	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.92; S.D. = .22) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X}$ = 4.14; S.D. = .44) รองลงมาคือ ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X}$ = 4.08; S.D. = .45) ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X}$ = 3.95; S.D. = .33) และด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X}$ = 3.65; S.D. = .51) เป็นอันดับสุดท้าย

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์

ตารางที่ 2 แสดงเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอ
คลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามความ
คิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์

การบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร	ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		t	p
	n = 169		n = 94			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.93	0.38	3.97	0.30	-.59	.56
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.78	0.28	3.75	0.30	-.27	.79
3. ด้านหลักความโปร่งใส	3.86	0.50	4.23	0.35	-4.03	.00*
4. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.13	0.47	4.14	0.43	-.15	.88
5. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.71	0.57	4.05	0.38	-3.37	.00*
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.29	0.48	3.90	0.37	-6.74	.00*
ภาพรวม	4.41	0.27	4.36	0.27	1.24	.21

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่า ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า

1. ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานโดยยึดหลักความคุ้มค่าในการบริหารงาน มีการวิเคราะห์ประเมินผล การปฏิบัติงาน บริหารงบประมาณตามระเบียบว่าด้วย การเงินและพัสดุ โดยการมีส่วนร่วมของครูและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บังอร จันกรม.

(2552 : 131-147) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหา ลำพึง อธิปญโญ (เพ็ญญ์). (2554 : 91) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน นวมินทราชูทิศ มัชฌิม จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ทักษะบุคลากรต่อการบริหารงานโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า บุคลากรมีทัศนะว่า ในด้านการบริหารงานธุรการ การเงิน งบประมาณ พัสดุ อาคารสถานที่ บุคลากร บริหารงานได้อย่างคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า บุคลากรมีทัศนะว่า การบริการงานทุกด้านอยู่ในระดับมาก บุคลากรมีความรับผิดชอบในการบริหารงานวิชาการ งานกิจการนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า บุคลากรมีทัศนะว่า ในด้านการบริหารงานวิชาการ และการบริหารงานอาคารสถานที่ โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2. ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาโดยปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า จึงส่งผลให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่มากและน้อยแตกต่างกันจึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนต์รัก พาลธวัช. (2556) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากร ในการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามปัจจัยด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การทำงานผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัย พระปีย์วัฒน์ ปิยสีโล (จักร์แต). (2554) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่าบุคลากรและประชาชน มีความคิดเห็นว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามหลักธรรมาภิบาล พบว่าหลักความรับผิดชอบต่อความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน, หลักคุณธรรมและหลักความโปร่งใสมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนหลักนิติธรรม, หลักการมีส่วนร่วมและหลักความคุ้มค่า พบว่า บุคลากรและประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์พันธ์ วันดีเรืองไพศาล. (2551) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของอัชมาน โต๊ะมี. (2556 : 81-88) ได้ศึกษาการบริหารงานบุคคลตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูอำเภอจะนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีทัศนะต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหารควรมีภาวะความเป็นผู้นำปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และบริหารงานอย่างตรงไปตรงมา มีความชัดเจนสามารถที่จะตรวจสอบได้ และมีการจัดการรณรงค์กิจกรรมที่มีการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ครู และนักเรียน

1.2 ด้านหลักความคุ้มค่า ผู้บริหารควรบริหารงานโดยการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดความคุ้มค่าอย่างเหมาะสมและได้ประโยชน์สูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาการสร้างความรู้ความโปร่งใสในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

บังอร จันกรม. (2552). การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พงศ์พันธ์ วันดีเรืองไพศาล. (2551). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาญจนบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระปวิวัฒน์ ปิยสีโล (จักรแต). (2554). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาลำพึง อธิปญโญ (เพ็ญภู). (2554). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนนวมินทราชูทิศมัธยม จังหวัดนครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มนต์รัก พาลธวัช. (2556). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **สำนักนโยบายแผนและมาตรฐานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) : ฉบับสรุป**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). **การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542**. ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 116 ตอนที่ 63ง.
- อัมมาน โต๊ะมี. (2556). **การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูอำเภอจะนะ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาสเขต 3**. รายงานการค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครราชสีมา

School-Based Management of schools in Nakhon Ratchasima
Secondary Education Service Area

วรวัฒน์ ไยระย้า¹ วิวัฒน์ ตู่จำนงค์²

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน และ 2) เปรียบเทียบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน เป็นวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ ครูโรงเรียนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 4,338 คน นำมาคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 221 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างโดยทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล รองลงไป คือ ด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารตนเอง

2. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การบริหารโรงเรียน, โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน

¹ นักศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Abstract

The research purposes were (1) to study the school-based management of schools in Nakhon Ratchasima Secondary Education Service Area; and (2) to compare the school-based management of schools under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Secondary Education Service Area according to the teacher opinion, classified by work experience. It was the quantitative research. The population was the 4,338 school teachers under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Secondary Education Service Area Office. The sample group consisted of 221 teachers, determined by the Krejcie & Morgan table, and selected by the simple sampling method. The research instrument was the questionnaire with reliability at .92. The data analysis statistics were the frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test.

The results of the research were;

1. The school-based management level of schools in overall was at high level. Considering at each aspect was found that all aspects were at high level; the highest mean was the checks and balances aspect, followed by the aspect of returning the power to provide education to the people aspect, and the lowest mean was the self-management aspect; and
2. The school-based management level of schools was found that the teacher's opinion with different work experienced on school-based management of schools under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Secondary Education Service Area Office were different statistical significance at .05 level.

Keywords : school management, school-based

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษา มีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุข การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลังและมีประสิทธิภาพจำเป็นที่จะต้องมีการกระจายอำนาจ และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมซึ่งสอดคล้องและเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ซึ่งจัดให้มีระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยมีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถาบันการศึกษา

ดังปรากฏในบทบัญญัติ มาตรา 39 ที่ว่า “มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยัง คณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง” การ กระจายอำนาจดังกล่าวจะทำให้สถานศึกษา มีความคล่องตัว อิสระในการบริหารจัดการเป็นไปตาม หลักการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM)

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นรูปแบบการบริหารที่มีการกระจายอำนาจการบริหาร จากส่วนกลางหรือเขตพื้นที่การศึกษาไปยังสถานศึกษาโดยตรง ให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่และ ความรับผิดชอบในการบริหารโรงเรียนแบบเบ็ดเสร็จมีความเป็นอิสระและคล่องตัวในการตัดสินใจใน การบริหารในทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของสถานศึกษา ทั้งด้านหลักสูตร ด้านงบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป เป็นการบริหารจัดการที่เป็นไปตามความต้องการของโรงเรียน โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษาในการใช้อำนาจหน้าที่ความ รับผิดชอบในการตัดสินใจใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ดำเนินการแก้ปัญหาและจัดกิจกรรมการศึกษา นำรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไปใช้และปรับปรุงพัฒนาจนเป็นลักษณะของตนเอง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะทำการศึกษาร่องการบริหารโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา เพื่อเป็น แนวทางในการวางแผนและพัฒนาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้เกิด ประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดตามเป้าหมายหลัก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครู
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนใน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนของโรงเรียนใน สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ตามแนวคิดของเอกสารประกอบการพัฒนาหลักสูตรพัฒนา ผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, น.82-84) ซึ่งใช้หลักในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 5 หลักการ ดังนี้ 1) ด้านหลักการ

กระจายอำนาจ 2) ด้านหลักการมีส่วนร่วม 3) ด้านหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน 4) ด้านหลักการบริหารด้วยตนเอง และ 5) ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 4,338 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 4,338 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ตามกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 221 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 4,338 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 4,338 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ตามกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 221 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง มีสาระสำคัญแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ตามแนวคิดของเอกสารประกอบการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ สำหรับผู้บริหารการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, น.82-84) มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ท (Likert Scales)

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมประเด็นต่างๆ ของการศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของโรงเรียน

2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert type) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 102)

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้วิธีหาค่า Index of Item Objective congruency (IOC) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไปไว้จัดทำเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือและเสนอขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับครูซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

7. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ผลการวิเคราะห์การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้ศึกษาได้ขอหนังสือการขอเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล

2. นำแบบสอบถามลงรหัส เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3. นำคะแนนที่ได้บันทึกลงเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ตามรายการดังนี้

3.1 วิเคราะห์ระดับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด , 2553 : 103)

3.2 เปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้วิธีหาค่า Index of Item Objective Congruence (IOC)

2.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา โดยภาพรวม

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการกระจายอำนาจ	3.80	0.34	มาก	4
2. ด้านการมีส่วนร่วม	3.80	0.33	มาก	3
3. ด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน	3.80	0.32	มาก	2
4. ด้านการบริหารตนเอง	3.70	0.29	มาก	5
5. ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล	3.80	0.28	มาก	1
ภาพรวม	3.80	0.19	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.84, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล ($\bar{X}$ = 3.87, S.D. = 0.28) รองลงมาคือ การคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน ($\bar{X}$ = 3.87, S.D. = 0.32) ด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 3.86, S.D. = 0.33) ด้านการกระจายอำนาจ ($\bar{X}$ = 3.83, S.D. = 0.34) (และด้านการบริหารตนเอง ($\bar{X}$ = 3.78, S.D. = 0.29) เป็นอันดับสุดท้าย

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		t	p
	n = 116		n = 105			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการกระจายอำนาจ	3.89	0.33	3.76	0.34	2.70	.01*
2. ด้านการมีส่วนร่วม	3.94	0.32	3.77	0.33	3.76	.00*
3. ด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน	3.97	0.33	3.76	0.27	5.20	.00*
4. ด้านการบริหารตนเอง	3.80	0.29	3.77	0.29	.79	.43
5. ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล	3.93	0.26	3.80	0.29	3.67	.00*
ภาพรวม	3.91	0.17	3.77	0.19	5.45	.00*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านการกระจายอำนาจ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารตนเอง ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนใน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา พบว่า

1. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครราชสีมา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะภายหลังจากที่ประเทศ ไทยได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษา ที่นำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาครั้งใหญ่ในเวลาต่อมา ได้ ก่อให้เกิดกระแสการตื่นตัวครั้งใหญ่ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เปิด โอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษามากขึ้น ผู้บริหาร สถานศึกษา และครูผู้สอน จึงเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในด้านการบริหารจัดการศึกษา มีการบริหาร จัดการตามความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษา โดยอาศัยคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งมี อำนาจหน้าที่ได้ร่วมกันวางแผน (Plan) ร่วมตัดสินใจดำเนินการ (Doing) ร่วมกันตรวจสอบ (Checking) และร่วมกันประเมินและปรับปรุง (Action) โดยมุ่งหวังเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อคุณภาพและมาตรฐานของผู้เรียนเป็น ประการสำคัญ รัฐบาลนโยบายและแนวปฏิบัติต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง มีการกระจาย อำนาจการจัดการศึกษาไปยังผู้ปฏิบัติโดยตรง มีการจัดการอบรม สัมมนา และจากการพัฒนาตนเอง ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนในด้านต่างๆ ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการบริหารโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน ตามหลักการ 5 หลักการ ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้าน หลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน ด้านหลักการบริหารตนเอง และด้านหลักการ ตรวจสอบและถ่วงดุล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คเชนทร์ กลางโคตร. (2552 : 70) ที่ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย พบว่า สภาพการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียน มัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก และสอดคล้องกับ วัชรพล สุดสายเนตร. (2556 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับ มากทุกด้าน

2. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียน เป็นฐานของโรงเรียนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า

ทำให้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลหรือมีประสบการณ์มากกว่าในด้านพฤติกรรมและชีวิตจิตใจ ทำให้บุคคลสามารถใช้ความคิด จินตนาการ วิเคราะห์ คาดคะเน นึกถึงภาพรวม มีความคิดรวบยอด และกำหนดกฎเกณฑ์ของสิ่งต่างๆ ได้ถูกต้อง ชัดเจนมากกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ โภคสวัสดิ์. (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของไววุฒิ กุพันธ์. (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 3 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายยืดหยุ่นเหมาะสมกับธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียน
- 1.2 โรงเรียนควรใช้ทรัพยากรบุคคลในชุมชนจัดการศึกษา
- 1.3 โรงเรียนควรมีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาจากแหล่งต่าง ๆ ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานด้านการตรวจสอบและถ่วงดุลของโรงเรียนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). เอกสารประกอบการพัฒนา หลักสูตรผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ สำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา.
- พิมพ์ครั้งที่ 1. นครปฐม : พิมพ์โดยสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา.
- คเชนทร์ กลางโคตร. (2555). สภาพและปัญหาการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย.
- วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

- ณรงค์ โภคสวัสดิ์. (2555). สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วัชรพล สุดสายเนตร. (2556). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ไวยวุฒิ กุศลคำ. (2556). สภาพการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏหนองคาย.

การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
School-based Management According to the Opinion of Schoolteachers
under the Jurisdiction of Suphanburi Primary Educational Service
Area Office 2

หญทัย ดวงทิพย์¹ วิวัฒน์ ตู่จำนงค์²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 และ 2) เปรียบเทียบระดับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 จำนวน 1,626 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 321 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Rating Scale) มีค่าจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.50-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นที่ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าความแตกต่างโดยใช้สถิติ t-test และค่า F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้ พบว่าทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมาก ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีการบริหารจัดการศึกษารองรับการกระจายอำนาจ รองลงมา คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพัฒนาสถานศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการบริหารเชิงกลยุทธ์และใช้หลักการมีส่วนร่วม ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีการตรวจสอบและถ่วงดุล ตัวบ่งชี้ที่ 4 มีรูปแบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน และตัวบ่งชี้ที่ 6 มีการใช้ผลการประเมินด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาระดับคุณภาพ

¹ นักศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

2. การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบริหารโรงเรียน, การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

Abstract

The purposes of the research were to study the level of school-based management according to the opinion of schoolteachers under the jurisdiction of Suphanburi Primary Educational Service Area Office and to compare the level of school - based management according to the opinion of schoolteachers under the jurisdiction of Suphanburi Primary Educational Service Area Office 2 who were, classified by the gender, education level, and work experience. The population was the 1,626 schoolteachers under the jurisdiction of Suphanburi Primary Educational Service Area Office 2; the sample group was the 321 schoolteachers, determined by Taro Yamane's formula, stratified random sampling, and then simple random sampling. The data collection instrument was the 5-level estimate rating scale questionnaire with power of discrimination between 0.50-1.00, and reliability .98. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The results of the research were;

1. The school-based management according to the opinion of schoolteachers under the jurisdiction of Suphanburi Primary Educational Service Area Office 2 found the overall was at high level In total for When each aspect consideration, it was found that all aspects were at high level; the highest mean item was the indicator 1: there was the administration and management of education supports decentralization; followed by the item 3: there was the educational institution committee to develop educational institutions; the item 2: there was strategic management and use participatory principles; the item 5: there was checks and balances; the item 4: there was the management style that focuses on performance; and item 6: the results of the student quality assessment according to basic educational standards were used to improve the quality level; respectively.

2. The school-based management according to the opinion of school teachers under the jurisdiction of Suphanburi Primary Educational Service Area Office 2; classified by the gender, education level, work experience, and educational institution size, it was found that the overall and each aspect were not different.

Keywords : school management, school-based management

บทนำ

นโยบายพื้นฐานแห่งรัฐในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาในมาตรา 80 (3) ของแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) : ฉบับสรุปการจัดการศึกษาของประเทศนับเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือหรือกระบวนการสำคัญในการพัฒนาบุคคลในทุกๆ ด้าน ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิต การพัฒนาศักยภาพและความสามารถที่จะดำรงชีพ และประกอบอาชีพได้อย่างเป็นสุข สามารถร่วมเป็นพลังสร้างสรรค์ในการพัฒนาประเทศได้ ดังนั้นการศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลต่อการพัฒนาบุคคลในสังคมเป็นอย่างยิ่งการศึกษาเป็นเครื่องมือพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ

เมื่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้มีการกำหนดการบริหารงบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป จึงเป็นบทบาทและอำนาจของโรงเรียนในการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานทุกโรงเรียนจะต้องเปลี่ยนแปลงการบริหารงานของโรงเรียนโดยมีการบริหารดูแลตนเองจึงน่าจะเกิดปัญหาในการบริหารหรือการดำเนินงานของโรงเรียนด้านต่างๆ ซึ่งการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพนั้น ควรมีความพร้อมในองค์ประกอบของกระบวนการทำงาน มีปัจจัยต่างๆ ที่สนับสนุนให้การบริหารจัดการเกิดประสิทธิภาพ มีแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน หากองค์กรใดๆ ไม่มีความพร้อมหรือขาดปัจจัยในการสนับสนุนย่อมต้องเกิดปัญหาในการดำเนินงาน (สุธาทิพย์ ชะเอมกุล, 2548, น.3)

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษา เรื่อง การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยใช้มาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551, น. 12-23) เพื่อพัฒนาระดับคุณภาพใช้เป็นข้อมูลและผลที่ได้จากการวิจัยเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเกิดประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1,626 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1,626 คน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 49 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 75 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 4 โรงเรียน โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ทำการสุ่มอย่างง่าย (Stratified random sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 321 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ตามมาตรฐานที่ 13 และตัวบ่งชี้ (สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, น.12-23) ซึ่งประกอบด้วย 6 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีการบริหารจัดการศึกษารองรับการกระจายอำนาจ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการบริหารเชิงกลยุทธ์และใช้หลักการมีส่วนร่วม

ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมพัฒนาสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 4 มีรูปแบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีการตรวจสอบและถ่วงดุล

ตัวบ่งชี้ที่ 6 มีการใช้ผลการประเมินด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาระดับคุณภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1,626 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1,626 คน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 49 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 75 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 4 โรงเรียน โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ทำการสุ่มอย่างง่าย (Stratified random sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 321 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง มีสาระสำคัญแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, น.12-23) มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scales)

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมประเด็นต่างๆ ของการศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของโรงเรียน

2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert type) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 102)

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้วิธีหาค่า Index of Item Objective congruency (IOC) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไปไว้จัดทำเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือและเสนอขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไข ปรับปรุงเสร็จเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

7. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ผลการวิเคราะห์การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้ศึกษาได้ขอหนังสือการขอเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษานำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล

2. นำแบบสอบถามลงรหัส เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3. นำคะแนนที่ได้บันทึกลงเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ตามรายการดังนี้

3.1 วิเคราะห์ระดับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 103)

3.2 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารงานโรงเรียนรวมมิตรวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test) และค่าทดสอบเอฟ (F-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้วิธีหาค่า Index of Item Objective Congruence (IOC)

2.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ t-test และค่า F-test

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 โดยภาพรวม

การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีการบริหารและจัดการศึกษารองรับการกระจายอำนาจ	3.94	0.52	มาก	1
ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการบริหารเชิงกลยุทธ์และใช้หลักการมีส่วนร่วม	3.81	0.47	มาก	3
ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพัฒนาสถานศึกษา	3.92	0.50	มาก	2
ตัวบ่งชี้ที่ 4 มีรูปแบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	3.73	0.55	มาก	5
ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีการตรวจสอบและถ่วงดุล	3.74	0.53	มาก	4
ตัวบ่งชี้ที่ 6 มีการใช้ผลการประเมินด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาระดับคุณภาพ	3.71	0.58	มาก	6
ภาพรวม	3.81	0.40	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมและรายตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.81, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับมากทุกตัวบ่งชี้ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ดังนี้ ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีการบริหารและจัดการศึกษา รองรับการกระจายอำนาจ ($\bar{X}$ = 3.94, S.D. = 0.52) ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 3.92, S.D. = 0.50) ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการบริหารเชิงกลยุทธ์และใช้หลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 3.81, S.D. = 0.47) ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 6 มีการใช้ผลการประเมินด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนายกระดับคุณภาพ ($\bar{X}$ = 3.71, S.D. = 0.58)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ดังนี้

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ

การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นตามความคิดเห็น ของครูผู้สอน	ชาย		หญิง		t	Sig
	n =111		n =210			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีการบริหารและจัดการศึกษา รองรับการกระจายอำนาจ	4.02	0.51	3.89	0.51	1.66	.97
2. ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการบริหารเชิงกลยุทธ์และใช้ หลักการมีส่วนร่วม	3.87	0.46	3.78	0.48	1.68	.94
3. ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีคณะกรรมการสถานศึกษาร่วม พัฒนาสถานศึกษา	4.00	0.47	3.89	0.52	1.79	.07
4. ตัวบ่งชี้ที่ 4 มีรูปแบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ของงาน	3.80	0.57	3.70	0.54	1.51	.13
5. ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีการตรวจสอบและถ่วงดุล	3.79	0.52	3.71	0.53	1.14	.25
6. ตัวบ่งชี้ที่ 6 มีการใช้ผลการประเมินด้านคุณภาพ ผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อ พัฒนายกระดับคุณภาพ	3.71	0.62	3.73	0.56	-.24	.81
ภาพรวม	3.87	0.42	3.78	0.39	1.68	.09

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศพบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญา ปริญญาตรี		t	Sig.
	n = 214		n =107			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีการบริหารและจัดการศึกษา รองรับการ กระจายอำนาจ	3.87	0.56	4.07	0.40	-1.78	.07
2. ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการบริหารเชิงกลยุทธ์และใช้ หลักการมีส่วนร่วม	3.78	0.49	3.88	0.42	-1.87	.62
3. ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมพัฒนาสถานศึกษา	3.87	0.53	4.04	0.41	-.20	.83
4. ตัวบ่งชี้ที่ 4 มีรูปแบบการบริหารที่มุ่ง ผลสัมฤทธิ์ของงาน	3.73	0.58	3.74	0.50	-.21	.83
5. ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีการตรวจสอบและถ่วงดุล	3.77	0.51	3.68	0.57	1.34	.18
6. ตัวบ่งชี้ที่ 6 มีการใช้ผลการประเมิน ด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนายกระดับคุณภาพ	3.75	0.59	3.68	0.55	.90	.36
ภาพรวม	3.79	0.43	3.85	0.34	-1.12	.26

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5-10 ปี		สูงกว่า 10 ปี		F	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีการบริหารและจัดการศึกษารองรับการกระจายอำนาจ	3.98	0.51	3.90	0.48	4.02	0.63	1.29	.27
2. ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการบริหารเชิงกลยุทธ์และใช้หลักการมีส่วนร่วม	3.81	0.44	3.78	0.42	3.93	0.64	1.84	.16
3. ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพัฒนาสถานศึกษา	3.94	0.51	3.90	0.47	4.01	0.61	0.96	.38
4. ตัวบ่งชี้ที่ 4 มีรูปแบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	3.71	0.49	3.68	0.49	3.96	0.75	5.08	.00
5. ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีการตรวจสอบและถ่วงดุล	3.68	0.45	3.71	0.47	3.92	0.76	3.67	.00
6. ตัวบ่งชี้ที่ 6 มีการใช้ผลการประเมินด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนายกระดับคุณภาพ	3.61	0.61	3.71	0.50	3.93	0.74	4.53	.00
ภาพรวม	3.79	.31	3.78	.34	3.96	.64	4.08	.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามรายตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 4 มีรูปแบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีการตรวจสอบและถ่วงดุล และตัวบ่งชี้ที่ 6 มีการใช้ผลการประเมินด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาระดับคุณภาพ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ทำการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธี LSD พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน สูงกว่า 10 ปี มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในตัวบ่งชี้ที่ 4 มีรูปแบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี และประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5-10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ในตัวบ่งชี้ที่ 4 มีรูปแบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	ประสบการณ์ในการทำงาน			
	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5-10 ปี	สูงกว่า 10 ปี
ต่ำกว่า 5 ปี	3.71	-	0.03	-.25*
ตั้งแต่ 5-10 ปี	3.68	-	-	-.28*
สูงกว่า 10 ปี	3.96	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน สูงกว่า 10 ปี มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในตัวบ่งชี้ที่ 4 มีรูปแบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5-10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็น
ฐานความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี
เขต 2 ในตัวบ่งชี้ที่ 5 มีการตรวจสอบและถ่วงดุล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	ประสบการณ์ในการทำงาน			
	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5-10 ปี	สูงกว่า 10 ปี
ต่ำกว่า 5 ปี	3.68	-	-.03	-.24*
ตั้งแต่ 5-10 ปี	3.71	-	-	-.21*
สูงกว่า 10 ปี	3.92	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานความคิดเห็น
ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ที่มีประสบการณ์ใน
การทำงาน สูงกว่า 10 ปี มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตาม
มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในตัวบ่งชี้ที่ 5 มีการตรวจสอบและถ่วงดุล มากกว่า ครูผู้สอนที่มี
ประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5-10 ปี อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็น
ฐานความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี
เขต 2 ในตัวบ่งชี้ที่ 6 มีการใช้ผลการประเมินด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้น
พื้นฐานเพื่อพัฒนายกระดับคุณภาพ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	ประสบการณ์ในการทำงาน			
	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5-10 ปี	สูงกว่า 10 ปี
ต่ำกว่า 5 ปี	3.61	-	-.10	-.32*
ตั้งแต่ 5-10 ปี	3.71	-	-	-.22*
สูงกว่า 10 ปี	3.93	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน สูงกว่า 10 ปี มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในตัวบ่งชี้ที่ 6 มีการใช้ผลการประเมินด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาระดับคุณภาพ มากกว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5-10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ภาพรวม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	ประสบการณ์ในการทำงาน			
	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5-10 ปี	สูงกว่า 10 ปี
ต่ำกว่า 5 ปี	3.79	-	.01	-.17*
ตั้งแต่ 5-10 ปี	3.78	-	-	-.18*
สูงกว่า 10 ปี	3.96	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน สูงกว่า 10 ปี มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารการศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมมากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5-10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า

1. เปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูโดยจำแนกตามเพศและระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาใช้การ

บริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและหลักธรรมาภิบาล เพื่อบริหารจัดการและตระหนักถึงความสำคัญที่จะแนะนำให้ครูในโรงเรียนได้ทราบถึงงานที่ปฏิบัติ โดยให้ครูได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมรับผิดชอบ และมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ของโรงเรียน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ภารกิจของโรงเรียนจึงประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชูชาติ พ่วงสมจิตร, (2544 : 15-22) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารแบบพัฒนาเป็นผู้ให้ความไว้วางใจกับผู้ใต้บังคับบัญชาและเน้นการพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา และสอดคล้องกับแนวคิดของ สกฤตศักดิ์ ทิพย์ไชย, (2546 : 48) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะที่ดีของผู้บริหารประการหนึ่ง คือ มีภูมิวุฒิ หมายถึง ความเป็นผู้ที่มีความรู้ในการปฏิบัติงาน และมีความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งประสบการณ์เพื่อให้ได้ทราบเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แนะนำความรู้ทั้งมวลมาพัฒนางานให้มีความก้าวหน้า ปัจจุบันครูที่ทำการสอนในโรงเรียนต้องเข้ารับการศึกษอบรมดูงานเพื่อพัฒนาตนเองอย่างน้อยปีละ 20 ชั่วโมง เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อสนองต่อการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ทำให้ครูแต่ละคนมีความรู้ข่าวสารต่างๆ เป็นไปด้วยความรวดเร็ว และทันเหตุการณ์อยู่เสมอ ทำให้ความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน สามารถพัฒนาความคิดเห็นตลอดจนการรับรู้ได้เท่าเทียมกันมากยิ่งขึ้น

2. เปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูโดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ เนื่องด้วยประสบการณ์การทำงานหรือพื้นที่ปฏิบัติงานและระยะเวลาในการปฏิบัติงานมีผลทำให้บุคคลมีโอกาสดูแลเรียนรู้ ทำความเข้าใจมองปัญหาได้ชัดเจนถูกต้องตามความเป็นจริง ทำให้เกิดทักษะและทัศนคติในการทำงาน ซึ่งศูนย์เครือข่ายและประสบการณ์ของผู้ปฏิบัติงานส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน แต่เนื่องจากในการปฏิบัติงานนั้น แม้จะมีศูนย์เครือข่ายต่างกันและประสบการณ์ในการทำงานน้อย แต่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน รวมทั้งได้รับการศึกษาอบรมมาดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย ริมศิริ, (2547 : 66-67) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีบทบาทในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ทั้งโดยรวมและทุกรายด้านไม่แตกต่างกัน และได้กล่าวว่าเพราะตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 และแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 48 ได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกัน

คุณภาพ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาจากสาระบัญญัติดังกล่าว สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องนำไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ทำให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่ดีขึ้น เอาใจใส่กระตือรือร้น และมีความรับผิดชอบต่องานเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้บริหาร มีความรู้ความสามารถทัดเทียมกันได้ และกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติได้จัดทำเอกสารแนวทางในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 การใช้ผลการประเมินด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาระดับคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรม
- 1.2 การกระจายอำนาจความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานตรงตามความรู้ ความสามารถ และความถนัด
- 1.3 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ที่ชัดเจนปฏิบัติได้
- 1.4 ติดตาม ประเมินความก้าวหน้าของเป้าหมาย ภารกิจ กระบวนการ ผลผลิตอย่างเป็นระบบ
- 1.5 มีการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการดำเนินการและนำผลการดำเนินงานไปใช้ประโยชน์

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2.2 ควรมีการศึกษาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
- 2.3 ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วม
- 2.4 ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการดำเนินการและนำผลการดำเนินงาน
- 2.5 ศึกษาการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ที่ชัดเจนปฏิบัติได้ของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2544). ภาวะผู้นำ. เอกสารประกอบการสอนวิชา 1065101 หลักและทฤษฎีบริหารการศึกษา. กาญจนบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). มาตรฐานการบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สกุลศักดิ์ ทิพย์ไชย. (2546). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุชาติพิทย์ ชะเอมกุล. (2548). การศึกษาปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรทัย ริมศิริ. (2547). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

การพัฒนาความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ด้วยกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์

The Developing Ability in Using Computer of Grade 5 Students
by Computer Game Activity

ณัฐวรรณ สี่เหลียง¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียนด้วยกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ และ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ก่อนและหลังที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองน้ำใส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 4 จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์แบบออนไลน์ เรื่องการใช้เมาส์ และแป้นพิมพ์ ทั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองน้ำใส จำนวน 10 คน มีความสามารถในการใช้งานคอมพิวเตอร์ที่สูงขึ้นกว่าก่อนการได้รับการจัดกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ โดยคะแนนเฉลี่ยการใช้เมาส์ก่อนการจัดกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับควรส่งเสริม ($\bar{X} = 3.99$, $SD = 1.16$) และหลังการได้รับการจัดกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับดีขึ้น ($\bar{X} = 8.40$, $SD = 4.31$) และคะแนนเฉลี่ยการใช้แป้นพิมพ์ก่อนการจัดกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับควรส่งเสริม ($\bar{X} = 3.70$, $SD = 1.75$) และหลังการได้รับการจัดกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับดีขึ้น ($\bar{X} = 6.69$, $SD = 0.62$)

คำสำคัญ : ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์, กิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์

¹ ครู โรงเรียนหนองน้ำใส

Abstract

This research is a qualitative research, was aimed to develop students computer skills through computer game activities and to compare the ability to use computers before and after receiving computer game activities. The sample group used in the study were Grade 5 students at Nong Nam Sai School. The Office of Primary Education Area 4, Nakhon Ratchasima Province, consisted of 10 people. The tool used for data collection was the computer ability test online. About using the mouse and keyboard. The data were analyzed using descriptive statistics, ie mean and standard deviation.

The results of the research were;

Grade 5 students in Nong Nam Sai Primary School consisted of 10 people. were able to use computers higher than before receiving computer game activities. The average score of using the mouse before the computer game activities. was at promote level ($\bar{X}$ = 3.99, SD = 1.16) and after receiving the computer game activity was at an improved level ($\bar{X}$ = 8.40, SD = 4.31). The average score of using the keyboard before the computer game activities. was at the should promote level ($\bar{X}$ = 3.70, SD = 1.75) and after receiving computer game activities. at an improved level ($\bar{X}$ = 6.69, SD = 0.62).

Keywords : The ability to use a computer, Computer game activity

บทนำ

ปัจจุบันการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ประเทศต่างๆ ทั่วโลกหันมาให้ความสำคัญและสนใจในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ในทุกระดับชั้น มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะกระบวนการที่จำเป็นต่อการเรียน ที่ผ่านมาประเทศไทยเรามีนโยบายที่ให้ความสำคัญกับการนำสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในวงการการศึกษามากมาย ไม่ว่าจะเป็นการที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีมาตรการส่งเสริมความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อนำไปใช้ในการศึกษาหลากหลายแนวทาง อาทิ การจัดหาระบบคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ เพื่อการเรียนการสอนของสถานศึกษา ทั้งคอมพิวเตอร์ประจำห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ไม่ว่าจะเป็น

คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะหรือแบบพกพา และการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบสื่อออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น เว็บไซต์ e-book และ Application (นัทธีรัตน์ พิระพันธุ์, 2563, ออนไลน์)

การเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จะเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้งาน Microsoft word โดยเน้นการพิมพ์ข้อความ รูปภาพ และตาราง เป็นต้น ซึ่งการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์มีเทคนิคการสอนมากมายที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นการบรรยาย อภิปราย สาธิต หรือวิธีการอื่นๆ แต่อย่างไรก็ตามการจัดเรียนการสอนในห้องเรียนที่มีผู้เรียนจำนวนมากก็เป็นการยากที่จะทำให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้เท่ากัน ส่งผลทำให้ผู้เรียนบางคนเรียนรู้ได้ช้า ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งาน Microsoft word รวมไปถึงการใช้แป้นพิมพ์และเมาส์ไม่คล่อง การที่ผู้เรียนมีความแตกต่างกันทางสติปัญญา ความรู้สึก ทักษะ และความแตกต่างกันด้านกายภาพอื่นๆ จึงต้องมีการนำเทคนิควิธีการเพื่อนำมากระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งใจและรู้สึกกระตือรือร้นในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้นนั่นคือเกมคอมพิวเตอร์ กระบวนการเรียนรู้ด้วยเกมคอมพิวเตอร์ที่มีระดับความยากง่าย สามารถเรียนรู้หรือทำซ้ำได้เท่าที่ต้องการจนกระทั่งผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง สามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ผู้สอนกำหนดไว้ได้ เป็นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ดีและตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนได้อย่างแท้จริงซึ่งสามารถนำมาใช้พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้ ทั้งด้านสติปัญญา (Cognitive) ด้านเจตคติ (Attitude) และด้านทักษะปฏิบัติ (Psychomotor) การสอนด้วยเกมคอมพิวเตอร์เป็นศิลปะการสอนที่อาศัยการบูรณาการการเรียนรู้ ความสนุกสนานและการยอมรับของผู้เรียนเข้าด้วยกัน การใช้เกมคอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอนเป็นการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 22 กล่าวคือ "การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ" (สุไม บิลโบและศศิฉาย ธนะมัย, 2557, ออนไลน์) โดยทฤษฎีการเรียนรู้หลายทฤษฎีสามารถนำมาอธิบายความเกี่ยวเนื่องกับการใช้เกมคอมพิวเตอร์มาจัดการเรียนการสอน จากการศึกษาพบว่ามีอย่างน้อย 3 ทฤษฎีได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้ผ่านการเล่น (Learning through play) การเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ (Learning Through Doing) และการเรียนรู้ผ่านสถานการณ์จำลอง (Learning Through Simulation) (โกวิท รพีพิศาล, 2553, ออนไลน์)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจนำเกมคอมพิวเตอร์มาใช้ในการพัฒนาความสามารถของผู้เรียน เช่น เกมการประกอบคอมพิวเตอร์ เกมการวาดภาพระบายสีโดยใช้คอมพิวเตอร์ เกมเก็บเหรียญ เกมยิงปืนและเกมจับผิดภาพ เป็นต้น ซึ่งเกมคอมพิวเตอร์ต่างๆ ดังนี้ส่วนใหญ่จะเน้นการใช้งานแป้นพิมพ์และเมาส์เป็นหลัก ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้และเกิดการจดจำเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มากขึ้น รวมถึงการจดจำตำแหน่งของตัวอักษรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

การใช้ปุ่มควบคุมต่างๆ ในแป้นพิมพ์ได้มากขึ้น และส่งผลให้การคลิกเมาส์และเคลื่อนเมาส์ได้เร็วขึ้นด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ก่อนและหลังที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย
การวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนหนองน้ำใส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 10 คน ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายโดยใช้วิธีการแบบตามความสมัครใจของผู้เรียน เริ่มต้นด้วยการประชาสัมพันธ์ อธิบายถึงรายละเอียดของกิจกรรมคอมพิวเตอร์ ว่าเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และรับสมัครกลุ่มตัวอย่างตามความสมัครใจ
2. ตัวแปรที่ศึกษา
ตัวแปรอิสระ คือ การจัดกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน
ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการใช้งานคอมพิวเตอร์
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย
ใช้ระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

การวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนหนองน้ำใส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 10 คน ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายโดยใช้วิธีการแบบตามความสมัครใจของผู้เรียน เริ่มต้นด้วยการประชาสัมพันธ์ อธิบายถึงรายละเอียดของกิจกรรมคอมพิวเตอร์ ว่าเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และรับสมัครกลุ่มตัวอย่างตามความสมัครใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ เป็นการวางแผนและออกแบบกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้สอนจัดกิจกรรมได้อย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. เกมคอมพิวเตอร์ จำนวน 5 เกม ดังนี้

2.1 เกมการประกอบคอมพิวเตอร์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในการแยกและประกอบส่วนประกอบต่างๆ ของคอมพิวเตอร์ โดยทำความเข้าใจ จดจำและฝึกปฏิบัติ จากนั้นจะทำการทดสอบและเก็บข้อมูล

2.2 เกมการวาดภาพพระบายสีโดยใช้คอมพิวเตอร์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในการใช้เมาส์และแป้นพิมพ์วาดภาพต่างๆ ตามความสนใจ ออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานได้เต็มที่ จากนั้นจะทำการทดสอบและเก็บข้อมูล

2.3 เกมเก็บเหรียญ เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในการใช้เมาส์และแป้นพิมพ์ในการควบคุมการเล่นเกมที่ได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง จากนั้นจะทำการทดสอบและเก็บข้อมูล

2.4 เกมจับผิดภาพ เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในการใช้เมาส์และแป้นพิมพ์ในการเล่น และเกิดความคิด วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ จากนั้นจะทำการทดสอบและเก็บข้อมูล

2.5 เกมยิงปืน เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในการใช้เมาส์และแป้นพิมพ์ในการควบคุมการเล่นเกมที่ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ จากนั้นจะทำการทดสอบและเก็บข้อมูล

3. แบบทดสอบความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์แบบออนไลน์ ดังนี้

3.1 แบบทดสอบ CPS เป็นแบบทดสอบความเร็วในการคลิกเมาส์ที่ใช้เวลาเพียง 60 วินาทีเท่านั้นให้คลิกให้ได้มากที่สุดก่อนเวลาจะหมด สามารถลองทำใหม่กี่ครั้งก็ได้ เพื่อให้ได้ค่า CPS ที่ดีที่สุด

3.2 แบบทดสอบพิมพ์ดีด เป็นแบบทดสอบการฝึกทักษะการพิมพ์ดีดสัมผัสภาษาไทย ฝึกทักษะพิมพ์ดีด ภาษาอังกฤษแบบจับเวลา จะได้กี่คำต่อนาทีและมีความถูกต้องมากน้อยเพียงไร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยประเมินผลการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 คนทำแบบทดสอบความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์แบบออนไลน์ เพื่อวัดความเข้าใจในการใช้แป้นพิมพ์และเมาส์ของนักเรียนก่อนเรียน

3. ผู้วิจัยสอนให้นักเรียนเล่นเกมคอมพิวเตอร์จำนวน 5 เกม คือ เกมประกอบคอมพิวเตอร์ เกมเก็บเหรียญ เกมจับผิดภาพ เกมวาดภาพ และเกมยิงปืน จากนั้นให้นักเรียนเล่นเกม

4. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์แบบออนไลน์ เพื่อวัดความเข้าใจในการใช้แป้นพิมพ์และเมาส์ของนักเรียนหลังเรียน

5. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเปรียบเทียบผลคะแนนการทดสอบการใช้งานคอมพิวเตอร์ด้วยกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ โดยใช้แบบทดสอบ CPS และแบบทดสอบพิมพ์ดีดแบบออนไลน์ ระหว่างก่อนและหลังการทำ กิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้งานคอมพิวเตอร์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย (Mean)
2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติเชิงพรรณนา ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐานของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ในกลุ่มเป้าหมาย ทั้งหมดจำนวน 10 คน รวมคะแนนที่ได้จากการวัดก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน และเปรียบเทียบดังแสดงในตารางที่ 1 และแปลความหมายได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าสถิติเชิงพรรณนาของคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้

คอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์

ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์	กลุ่มทดลอง (n)	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ทักษะการพิมพ์ดีด	10	3.70	1.16	8.40	4.31
2. ทักษะการใช้เมาส์	10	3.99	1.75	6.69	0.62

ผลวิเคราะห์ตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐานหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ โดยมีค่าเฉลี่ยของความสามารถในการพิมพ์ดีดก่อนการทดลองเท่ากับ 3.70 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.16 และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.40 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.31 และค่าเฉลี่ยของความสามารถในการใช้เมาส์ก่อนการทดลองเท่ากับ 3.99 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.75 และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.69 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 ตามลำดับ

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างการจัดกิจกรรม โดยภาพรวมพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เมื่อได้รับการจัดกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ นักเรียนได้มีโอกาสคิดและวางแผนการทำกิจกรรมที่น่าสนใจร่วมกัน โดยมีครูผู้สอนคอยให้คำแนะนำและกำกับดูแลตลอดการร่วมกิจกรรม เมื่อถึงขั้นการปฏิบัติ นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามแผนที่วางไว้ได้อย่างครบถ้วน ซึ่งในขณะที่นักเรียนทำกิจกรรมจะได้ใช้ความคิดและวิเคราะห์ในการเล่นเกมที่จัดไว้ให้ เนื่องจากมีกิจกรรมที่มีความหลากหลายให้นักเรียนได้เลือกทำ และได้ฝึกความสามารถในการใช้งานคอมพิวเตอร์อย่างเป็นระบบจากการวางแผนการทำงานในขั้นต้น นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสนำเสนอเกมฝึกความสามารถของตนเองที่เด็กชื่นชอบมากที่สุดให้แก่เพื่อนและครูผู้สอนฟัง ซึ่งส่งผลให้นักเรียนได้ใช้จินตนาการในการเล่าเรื่องราวจากเกมที่ตนเองเล่น นอกจากนี้นักเรียนยังเกิดความคิดสร้างสรรค์จากกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ที่มีหลายประเภท เช่น การวาดภาพในคอมพิวเตอร์ การพิมพ์ การคลิกเมาส์ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ เป็นตัวกระตุ้นความคิดให้นักเรียนได้สร้างสรรค์ผลงานและพัฒนาฝีมือการใช้งานคอมพิวเตอร์ที่เป็นมาตรฐานสากล

อภิปรายผล

จากการศึกษา ผลการจัดกิจกรรมการพัฒนาความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ด้วยกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองน้ำใส อภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และการใช้งาน Microsoft word อยู่ในระดับที่ดีขึ้นหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้เป็นเพราะกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนได้แสดงศักยภาพและความสามารถของตนเองออกมาได้อย่างเต็มที่ โดยการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในการพัฒนาความสามารถการใช้งานคอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะเป็นการพิมพ์ การใช้เมาส์ การสืบค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ในอินเทอร์เน็ต องค์ประกอบพื้นฐานของคอมพิวเตอร์ และเกมคอมพิวเตอร์ต่างๆ ในคอมพิวเตอร์เป็นที่นิยมกันอย่างมากในปัจจุบันนี้ เนื่องจากว่ากิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ เป็นการทำ

กิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้ขั้นตอนวางแผน (Plan) ปฏิบัติตามแผน (Do) และทบทวนงาน (Review) นักเรียนจะเชื่อมโยงประสบการณ์ที่ได้รับเป็นรูปธรรม การคิด สังเกต และไตร่ตรองอย่างมีระบบ ซึ่งในขณะปฏิบัติกิจกรรมนักเรียนจะเกิดการเรียนรู้และการแก้ไขปัญหา จากการลงมือกระทำอย่างมีแผน มีลำดับ ด้วยการสัมผัสกระทำด้วยมือตนเอง ซึ่งเป็นการสร้างพื้นฐานของการอยากเรียนรู้ เบื้องต้น การสนทนาขณะทำตามแผน ทำให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีการแลกเปลี่ยนความคิด และการทบทวนงานของตนเอง เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง การที่นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง นักเรียนจะได้สำรวจอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ด้วยตนเอง แสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อเกมและอุปกรณ์ เป็นการฝึกฝนให้นักเรียนพัฒนาฝีมือการใช้งานคอมพิวเตอร์ พื้นฐาน โดยเด็กจะลงมือปฏิบัติกิจกรรม ตามขั้นตอนกระบวนการของกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ คือ ขั้นตอนการวางแผน (Plan) นักเรียนจะเป็นผู้วางแผนการปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองตามความสนใจ เป็นกลุ่มหรือรายบุคคล ขั้นการปฏิบัติ (Do) นักเรียนจะปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้เป็นกลุ่ม หรือรายบุคคล โดยนักเรียนต้องสร้างสรรค์ผลงานที่มีความแปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร และใช้อุปกรณ์ ที่หลากหลาย และขั้นการทบทวน (Review) นักเรียนจะได้ทบทวนการทำงานของตนเอง โดยที่นักเรียนต้องอธิบายการปฏิบัติงานของตนเองตามแผนที่วางไว้ และนักเรียนต้องนำเสนอผลงาน ของตนเองให้เพื่อนและครูผู้สอนฟังด้วยทุกครั้ง (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2547 : 121-122) โดยผู้วิจัยได้ใช้กิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์รวมทั้งสิ้น 5 เกม ดังนี้ (1) เกมประกอบคอมพิวเตอร์ ช่วยให้ผู้เล่นเกิดกระบวนการเรียนรู้ มีความเข้าใจ และจดจำเกี่ยวกับส่วนประกอบต่างๆ ของคอมพิวเตอร์ได้ รวมไปถึงหน้าที่หลักๆ ของคอมพิวเตอร์แต่ละส่วนด้วย (2) เกมวาดภาพระบายสี โดยใช้คอมพิวเตอร์ ช่วยให้ผู้เล่นมีสมาธิมากขึ้น มีความคิดสร้างสรรค์ และช่วยให้ผู้เล่น มีความสามารถในการใช้เมาส์และแป้นพิมพ์ได้ดีขึ้นด้วย เนื่องจากว่า การวาดภาพระบายสี ในคอมพิวเตอร์จะใช้เมาส์แทนดินสอและพู่กัน รวมถึงการใช้แป้นพิมพ์ในการกำหนดลักษณะ ของส่วนประกอบในภาพให้ดีขึ้น (3) เกมเก็บเหรียญ ช่วยให้ผู้เล่นเกิดความสนุกสนาน และช่วยให้ ผู้เล่นมีความสามารถในการใช้เมาส์และแป้นพิมพ์ได้ดีขึ้นด้วย เนื่องจากว่าการวิ่งเก็บเหรียญ ในแต่ละรอบการแข่งขันจะเพิ่มความรวดเร็วในการวิ่งขึ้นเรื่อยๆ และมีอุปสรรคต่างๆ มากมายที่ให้เรา หลบหลีก ดังนั้นในการหลบหลีกอุปสรรคต่างๆ นี้จะต้องควบคุมการใช้เมาส์และแป้นพิมพ์ เป็นอย่างดี จึงจะไปสู่ชัยชนะ (4) เกมยิงปืน และ (5) เกมจับผิดภาพ ช่วยให้ผู้เล่นมีสมาธิ มีการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่อให้ความถูกต้องและแม่นยำมากที่สุด และช่วยให้ผู้เล่น มีความสามารถในการใช้เมาส์และแป้นพิมพ์ได้ดีขึ้นด้วย เนื่องจากว่า เกมยิงปืนและเกมจับผิดภาพ จะต้องใช้ความเร็วในการคลิกเมาส์และแป้นพิมพ์ควบคู่กัน จึงจะทำได้ทันเวลาในการเล่น เกม ซึ่งกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์นี้หากเล่นให้เป็นเวลา และเกิดการฝึกฝนซ้ำๆ ก็จะช่วยทำให้ผู้เล่น มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ได้มากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (รัชนิวรรณ คงจันทร์,

2561) พบว่าการแก้ปัญหาทักษะการใช้เมาส์โดยใช้เกมคอมพิวเตอร์ การพัฒนาทักษะการใช้เมาส์หลังเรียนด้วยวิธีการสอนโดยใช้เกมคอมพิวเตอร์สูงกว่าวิธีการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พิมพ์ชนก นาคจำรูญ. (2560) พบว่า การใช้เกมคอมพิวเตอร์เพื่อแก้ปัญหาทักษะการใช้แป้นพิมพ์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนมีความพยายามและสามารถใช้งานแป้นพิมพ์ได้ดีขึ้น และมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานวิชาคอมพิวเตอร์มากขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ ส่งเสริมให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้พัฒนาความสามารถในการใช้งานคอมพิวเตอร์โดยครูผู้สอนมีบทบาทในการส่งเสริม และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะ ความคิด และการพัฒนาฝีมือการใช้งานคอมพิวเตอร์ได้ ผู้วิจัยหวังว่าการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งสามารถนำกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการใช้งานคอมพิวเตอร์อย่างเต็มศักยภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ขณะจัดกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ควรมีชั้นนำที่น่าสนใจ แปลกใหม่ในทุกๆ ครั้งที่จัด เพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจของนักเรียน และช่วยให้นักเรียนมีสมาธิก่อนการจัดกิจกรรม

1.2 ขณะที่นักเรียนนำเสนอผลงาน ควรแยกนักเรียนให้นำเสนอเป็นการส่วนตัว เพื่อที่จะไม่มี สิ่งรบกวนขณะนักเรียนนำเสนอผลงาน และสามารถนำเสนอผลงานตามความเห็นของตัวเองได้อย่างเต็มที่ ไม่ลอกเลียนแบบเพื่อนที่นำเสนอก่อน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมเกมคอมพิวเตอร์ ที่ส่งเสริมความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้านอื่นๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ด้านการยืดหยุ่น ความคิด ความคิดสร้างสรรค์ด้านความคล่องแคล่ว ความคิดสร้างสรรค์ด้านความละเอียดอ่อน เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาการส่งเสริมความสามารถความคิดสร้างสรรค์ด้วยความคิดริเริ่ม โดยการใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้รูปแบบอื่นๆ เช่น การจัดประสบการณ์แบบเน้นกระบวนการ การจัดประสบการณ์แบบโครงการ หรือกิจกรรมเกมการศึกษา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2547). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ :บริษัท เอ็ดดูเคชั่นเพรส โปรดักส์จำกัด.
- โกวิท ทรัพย์พิศาล. (2553). เกมคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา : การเรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติและสถานการณ์จำลอง. นิตยสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์. 14(1). หน้า 37. สืบค้นเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2565.
- นันทิรัตน์ พิระพันธุ์. (2563). การพัฒนาเครื่องมือส่งเสริมทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษาของครูตามแนวคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. (ออนไลน์). สืบค้นจาก : <https://researchcafe.org/communications-technology-competencies-for-thai-teachers-in-the-21st-century/>. สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2565.
- พิมพ์ชนก นาคจำรูญ. (2560). การใช้เกมคอมพิวเตอร์เพื่อแก้ปัญหาทักษะการใช้แป้นพิมพ์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (ออนไลน์). สืบค้นจาก : http://www.thaischool1.in.th/_files_school/60104661/workteacher/601046611_20190211-151951.pdf. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2565.
- พันทิพา อมรฤทธิ์ ,ศยามน อินสะอาด. (2563). เกมมิฟิเคชันกับการออกแบบการเรียนรู้การสอนทางไกล. (ออนไลน์). สืบค้นจาก: <https://so01.tcithaijo.org/index.php/ectstou/article/download/225066/164551/>. สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2565.
- รัชนิวรรณ คงจันทร์. (2561). ผลของการแก้ปัญหาทักษะการใช้เมาส์ โดยการใช้เกมคอมพิวเตอร์. (ออนไลน์). สืบค้นจาก : <http://mis.sct.ac.th/eResearch/eResearch.cfm?id=149>. สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2565.
- สุไม บิลไบ และศศิฉาย ณะมัย. (2557). เกมคอมพิวเตอร์กับการเรียนยุคดิจิทัล. (ออนไลน์). สืบค้นจาก : <https://edtech.edu.ku.ac.th/.pdf>. สืบค้นเมื่อ 6 มกราคม 2565.

การอ่านคำภาษาอังกฤษแบบแจกลูกสะกดคำเทียบเสียงแบบ (Phonics)

โดยใช้แบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

Reading English words Vocabulary Reading by giving children a spell and sound (Phonics) using The Phonics skills exercises of students in Grade 3 Students

นิโรจน์ คำสงค์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาทักษะการอ่านคำภาษาอังกฤษแบบการแจกลูกสะกดคำเทียบเสียงแบบ Phonics ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และหาประสิทธิภาพของแบบฝึกแบบฝึกการอ่านคำภาษาอังกฤษแบบการแจกลูกสะกดคำเทียบเสียงแบบ (Phonics) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวาใหญ่ อำเภอบ้านนา จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 15 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 และใช้วิธีในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เนื่องจากมีนักเรียนร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งชั้นเรียน อ่านออกเสียงคำสะกดไม่ได้จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบฝึกทักษะการอ่านคำภาษาอังกฤษแบบแจกลูกสะกดคำเทียบเสียงแบบ Phonic การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ พบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่าในการทดสอบก่อนเรียนนักเรียนสามารถอ่านออกเสียง สะกดคำได้เฉลี่ย 1.7 คะแนนจากคะแนนเต็ม 5 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 34.00 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46 และเมื่อทำการทดสอบหลังเรียนนักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้เฉลี่ย 4.2 คะแนน คิดเป็น ร้อยละ 84.00 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.6 ทั้งนี้ผลต่างของค่าคะแนนทั้งสอง ครั้งเฉลี่ย 2.50 แสดงว่าหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะและสอนซ่อมเสริมแล้ว นักเรียนมีทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำที่ดีขึ้น

¹ ครู โรงเรียนบ้านนาใหญ่

2. แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 ร้อยละ 80/80 ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ แสดงให้เห็นว่า ผลของการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 ร้อยละ 80/80 กล่าวคือ อัตราส่วนระหว่างค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนการทดสอบท้ายบทเรียน และค่าเฉลี่ยร้อยละของ คะแนนการทดสอบหลังเรียนมีค่า 80.00/81.00 ซึ่งหมายถึงแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพที่สามารถนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างได้ ทดสอบหลังเรียนมีค่า 80.00/81.00 ซึ่งหมายถึงแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพที่สามารถนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างได้ ทดสอบหลังเรียนมีค่า 80.00/81.00 ซึ่งหมายถึงแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพที่สามารถนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างได้

คำสำคัญ : อ่านคำภาษาอังกฤษแบบแจกลูกสะกดคำ, แบบฝึกทักษะ

Abstract

This research aims to Improve the skills of reading English words with spelling .Compare the phonics sounds of grade 3 students and determine the effectiveness of the English word reading exercises in Phonics research. The population are 15 student in Grade 3 student at Ban Wa Yai School, Akat Amnuai District 15 students in Sakon Nakhon Province, studied In the first semester of the academic year 2021. Which collected by purposive sampling a method to randomly select a specific sample. The tools used for data collection are English word reading skill exercises with Phonic spelling, quantitative data analysis using percentage, mean, standard deviation.

The results of the research were;

1. Achievement in reading aloud and spelling English words shown that in pre-tests students can read aloud. Spelling an average of 1.7 points out of a full score of 5, representing 34.00 percent. There was a standard deviation of 0.46 and when taking the test after studying, the students were able to read aloud with an average of 4.2 points, representing 84.00 percent, with a standard deviation of 0.6.

2. The Phonic skills exercises which the researcher created has the efficiency value according to the criteria E_1/E_2 80/80 percent can be applied. It's showed that the effect of using the English reading and spelling skill exercises created by the researcher has the efficiency values according to the criteria E_1/E_2 80/80 percent, that is, the ratio

between the average percentage of the test scores at the end of the lesson. and the average percentage of Post-study test scores are 80.00/81.00.

This means that skill exercises are effective and can be used to experiment with samples The test after class has a value of 80.00/81.00, which means that the skill exercises are effective and can be used to experiment with the samples

Keywords : Reading English words Vocabulary Reading, skill exercises

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ อีกทั้งยัง กำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในด้านการออกเสียง คือ บอกความแตกต่างของเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ และประโยคง่ายๆ ของภาษาต่างประเทศและ ภาษาไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ, 2551: 1-3) อย่างไรก็ตาม คนไทยนั้นมีปัญหามากมายในการออกเสียงภาษาอังกฤษ เนื่องจากความแตกต่างระหว่างระบบเสียงภาษาอังกฤษกับระบบเสียงภาษาไทย ดังนั้นการที่จะให้ผู้เรียนสามารถ ออกเสียงได้ถูกต้องใกล้เคียงกับเจ้าของภาษาและป้องกันมิให้ผู้เรียนออกเสียงผิดจึงควรสร้าง พื้นฐานและปลูกฝังลักษณะนิสัยในการออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจนตั้งแต่เด็กในระยะเริ่มต้นหรือ ประถมศึกษา (จิรนนท์ เมฆวงษ์, 2547 : 2) ซึ่งวิธีการจัดการเรียนรู้ที่นิยมใช้ คือการอ่านออกเสียง สะกดคำ (Phonics) เป็นหลักการถอดรหัสเสียงและการผสมเสียงตัวอักษร ผู้เรียนจะต้องเข้าใจเสียง ของตัวอักษรต่างๆและออกเสียงเหล่านั้นให้ได้อย่างถูกต้องจึงจะสามารถผสมเสียงออกมาเป็นคำได้ เช่น คำว่า cat จะสอนให้รู้จักตัว“c”จากเสียงของมันคือเสียง“ค” ตัว“a” เป็นเสียง“อะ” และตัว “t”เป็นเสียง“ท” และผสมเสียงกันเป็น “ค-อะ-ท แคท” (ดวงใจ ตั้งสง่า, 2555-2556) เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโรงเรียนวัดเสาชิงช้านอกพบว่า นักเรียนมีผลการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากขาดทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำ แต่จะใช้วิธีการจำคำศัพท์เป็นคำๆ แล้วเขียนคำอ่านเป็นภาษาไทยกำกับไว้ ทำให้ไม่สามารถอ่านออกเสียงคำศัพท์ที่แตกต่างจากบทเรียนได้ ซึ่งเป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษต่ำ (อัจจิมา ไชยชิต, 2563) จากการศึกษาข้อมูลผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาใหญ่ พบว่ามีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับต่ำ (เอกสารงานวิชาการ, 2563) และจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนเอง ยังพบว่า นักเรียนขาดทักษะการอ่านออกเสียง สะกดคำ ถ้าหากนักเรียนไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาก็จะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ที่นักเรียนได้เลื่อนชั้นอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยจึงได้มองเห็นปัญหาและได้จัดการเรียนรู้และจัดทำแบบฝึกการอ่านคำภาษาอังกฤษแบบการแจกลูกสะกดคำเทียบเสียงแบบ (Phonics) เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีพื้นฐานด้านการอ่านและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษของนักเรียน
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านคำภาษาอังกฤษแบบการแจกลูกสะกดคำเทียบเสียงแบบ (Phonics)

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียน ซึ่งมีขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาใหญ่ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 15 คน
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาใหญ่ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 12 คน ปีการศึกษา 2564 โดยใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากมีนักเรียนร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งชั้นเรียนอ่านออกเสียงสะกดคำไม่ได้
2. เนื้อหา
เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบฝึกการอ่านคำภาษาอังกฤษแบบการแจกลูกสะกดคำเทียบเสียงแบบ Phonics จำนวน 5 เล่ม บทเรียนจะเป็นคำศัพท์พื้นฐานแยกตามเสียงสระ a e i o u ในบทเรียนต่างๆ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นคำศัพท์ที่มีจำนวน 1 - 3 พยางค์
3. ระยะเวลา
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ในชั่วโมงภาษาอังกฤษ ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 100 ชั่วโมง ปีการศึกษา 2564

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวาใหญ่ อำเภอบ้านนา จังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 15 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาใหญ่ อำเภอบ้านนา จังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 12 คน ปีการศึกษา 2564 โดยใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากมีนักเรียนร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งชั้นเรียนอ่านออกเสียงสะกดคำไม่ได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษ มีทั้งหมด 5 บท
2. แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน
3. แผนการจัดการเรียนการสอน

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ (Phonics) ดังขั้นตอนต่อไปนี้

1. การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำ
 - ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - สร้างแบบฝึกโดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (พว.)
 - นำแบบฝึกให้ผู้ทรงคุณวุฒิ มีจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาใหญ่

หัวหน้าฝ่ายงานและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อนำไปประเมินและพิจารณาความเหมาะสมของแบบฝึกและนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2. เขียนแผนการจัดการเรียนการสอน
3. กำหนดส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะ และวางแผนการจัดทำอย่างละเอียด
4. สร้างแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ ทดสอบก่อนเรียนและบันทึกคะแนนรายบุคคล นำแบบฝึกทักษะไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวิชาภาษาอังกฤษในภาคเรียนที่ 1 จำนวน 65 ชั่วโมง ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงวิธีดำเนินการทดลองการอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษ

ชั่วโมง	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	วิธีการ
1	ทำแบบทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบการอ่านและบันทึกคะแนนรายบุคคล
2-10	กิจกรรมนำเข้าสู่แบบฝึก การออกเสียงพยัญชนะและสระ	ทดสอบการอ่านและบันทึกคะแนนรายบุคคล
11-20	บทที่ 1 การอ่านออกเสียงสระเสียง A	ทดสอบการอ่านและบันทึกคะแนนรายบุคคล
21-30	บทที่ 2 การอ่านออกเสียงสระเสียง E	ทดสอบการอ่านและบันทึกคะแนนรายบุคคล
31-40	บทที่ 3 การอ่านออกเสียงสระเสียง I	ทดสอบการอ่านและบันทึกคะแนนรายบุคคล
41-50	บทที่ 4 การอ่านออกเสียงสระเสียง O	ทดสอบการอ่านและบันทึกคะแนนรายบุคคล
51-60	บทที่ 5 การอ่านออกเสียงสระเสียง U	ทดสอบการอ่านและบันทึกคะแนนรายบุคคล
61-65	ทดสอบหลังเรียน	ทดสอบการอ่านและบันทึกคะแนนรายบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้านปริมาณค่าสถิติพื้นฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการประเมินคุณภาพของแบบฝึกทักษะในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC: Index of item objective congruence) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน สรุปได้ดังนี้

เมื่อพิจารณาแต่ละข้อคำถาม พบว่า ข้อที่ 1 ด้านความถูกต้องเหมาะสมของ เนื้อหาที่ใช้ได้ สอดคล้องกับเกณฑ์ตรงตามเนื้อหา ส่วนข้อคำถามที่ 2 และ 3 ด้านความเหมาะสมของคำศัพท์ที่ใช้กับระดับผู้เรียนและความเหมาะสมของรูปแบบการใช้ตัวอักษร รูปภาพสอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าเหมาะสมและนำไปใช้ได้ และเมื่อ พิจารณาในภาพรวมของแบบฝึกทักษะพบว่า มีค่า 1.00 ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนดแสดงว่าสามารถนำไปใช้ได้

2. ผลการหาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำจากการทดลอง ประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะโดยนักเรียนกลุ่มทดลองประสิทธิภาพเครื่องมือจำนวน 12 คน มีค่าเฉลี่ย ดังนี้

ผลของการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่า ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 ร้อยละ 80/80 แสดงว่าแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพที่สามารถนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างได้

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน - หลังเรียนหลังจากที่ทดสอบนักเรียนด้านการอ่านออกเสียงสะกดคำโดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียนแล้วปรากฏผลดังนี้

หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะในแต่ละบทเรียนแล้วนักเรียนมีทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษดีขึ้นดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าสถิติของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านออกเสียงสะกดคำโดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

นักเรียน คนที่	คะแนน ก่อนเรียน (5)	ร้อยละ	คะแนนหลัง เรียนเรียน (5)	ร้อยละ	ผลต่างของ คะแนน (5)	ร้อยละ
1	2	40	4	80	2	40
2	1	20	4	80	3	40
3	2	40	4	80	2	40
4	2	40	4	80	2	40
5	1	20	4	80	3	40
6	1	20	5	100	4	80
7	2	40	5	100	3	60
8	2	40	5	100	3	60
9	2	40	5	100	3	60
10	2	40	5	100	3	60
11	2	40	4	100	2	40
12	1	20	4	100	3	60
เฉลี่ย	1.66	33.33	4.42	91.66	2.75	51.66
S.D.	0.49	9.84	0.51	10.29	0.62	13.37

จากตารางแสดงให้เห็นว่าในการทดสอบก่อนเรียนนักเรียนสามารถอ่านออกเสียง สะกดคำได้เฉลี่ย 1.66 คะแนนจากคะแนนเต็ม 5 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 33.33 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 และเมื่อทำการทดสอบหลังเรียนนักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้เฉลี่ย 4.42 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 91.66 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 ทั้งนี้ผลต่างของค่าคะแนนทั้งสอง ครั้งเฉลี่ย 2.75 แสดงว่าหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะและสอนซ่อมเสริมแล้ว นักเรียนมีทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำที่ดีขึ้น

อภิปรายผล

จากที่ทดสอบนักเรียนด้านการอ่านออกเสียงสะกดคำโดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน แล้วปรากฏผลดังนี้

หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะในแต่ละบทเรียนแล้ว นักเรียนมีทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษที่ดีขึ้น พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยคะแนนการทดสอบการอ่านออกเสียง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับ อัจจิมา ไชยชิต. (2563) ได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ (Phonics) โดยใช้แบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ พบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงว่าหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ และสอนซ่อมเสริมแล้ว นักเรียนมีทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำที่ดีขึ้น และสอดคล้องกับ ปริญา สากระแส. (2555) ได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงและเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการอ่านและเขียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำศัพท์ได้ดีขึ้น โดยผลการทดสอบ Post Test มีค่าร้อยละสูงขึ้นจาก Pre Test นอกจากนี้ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า ทักษะการอ่านและการเขียน ภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่ควบคู่กัน ดังนั้นควรให้นักเรียนฝึกฝนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา จะช่วยให้ นักเรียนมีการสังเกตและมีทักษะการอ่าน - การเขียน มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ด้านเนื้อหา ครูสามารถปรับปรุงและประยุกต์ใช้คำศัพท์ได้จากบทเรียนปกติหรือแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ ที่เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียนได้อย่างหลากหลายมีปัญหาอุปสรรคมากมาย อันเนื่องมาจากนักเรียนส่วนมาก เป็นกลุ่มปานกลางและอ่อนที่มีปัจจัยอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ความรู้พื้นฐาน ระดับสติปัญญา ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ดังนั้นครูต้องใช้เวลาเพิ่มเติมในการสอน ซ่อมเสริมนักเรียนรายบุคคล นอกจากนี้นักเรียนส่วนมากยังขาดทักษะการออกเสียงพยัญชนะบาง เสียงที่ไม่มีหรือแตกต่างจากภาษาไทย และการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำ เนื่องจากความเคยชินใน การใช้ภาษาแม่ ผู้วิจัยจึงเสนอแนะในการทำวิจัย ครั้งต่อไป เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงของ นักเรียนให้ดีขึ้น การอ่านออกเสียงสะกดคำเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในการอ่านในระดับสูง ดังนั้นเมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้และทดสอบไปแล้ว แต่นักเรียนยังอ่านไม่ได้ ครูควรทำการสอนซ่อมเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยอาจจะใช้เวลามากหรือน้อยแตกต่างกันไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการออกเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอน หรือเพื่อศึกษาเป็นกรณีตัวอย่าง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- จิรนนท์ เมฆวงษ์. (2547). การพัฒนาความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษและความคงทน
ในการเรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ดวงใจ ตั้งสง่า. (2555-2556). โฟนิคส์คืออะไร ทำไมต้องเรียน. (ออนไลน์). สืบค้นจาก
<http://taamkru.com/th/โฟนิคส์คืออะไร-ทำไมต้องเรียน/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม
2563.
- ปริญดา สากระแส. (2555). การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงและเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดย
ใช้บทเรียนสำเร็จรูปของ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการอ่านและเขียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3. โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย.
- อัจจิมา ไชยชิต. (2563). การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ (Phonics)
โดยใช้แบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 : โรงเรียนวัดเสาธงนอก.

การพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3
โรงเรียนบ้านโคกถาวร โดยใช้กิจกรรมเกมการศึกษา
Development of Mathematics Basic Skills Acquired Through
Educational Game of the 3rd Year-Class Childhood Children at
Bankokthawon School

รติยา สีใสสุข¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กนักเรียน ชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร โดยใช้กิจกรรมเกมการศึกษา 2) เปรียบเทียบ ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลชั้น 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวรก่อนและหลังใช้กิจกรรมเกมการศึกษา กลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร ปีการศึกษา 2564 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 15 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมเกมการศึกษา จำนวน 10 แผน 2) แบบทดสอบทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ 5 ชุด สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร โดยใช้กิจกรรมเกมการศึกษา พบว่า ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์หลังการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กิจกรรมเกมการศึกษา มีคะแนนสูงขึ้น
2. การเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร โดยใช้กิจกรรมเกมการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร มีคะแนนพัฒนาการ 90.28 % อยู่ในระดับสูง

คำสำคัญ: ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์, กิจกรรมเกมการศึกษา

¹ ครู โรงเรียนบ้านโคกถาวร

Abstract

The objectives of This qualitative research were 1) to develop the mathematics basic skills acquired through educational game of the 3rd Year-Class Childhood Children at Bankokthawon School 2) to compare of mathematics basic skills acquired through educational game of the 3rd Year-Class Childhood Children at Bankokthawon School before and after using educational game activities. The target groups were 15 of the 3rd Year-Class Childhood Children at Bankokthawon School in semester 2 academic year, 2019. the tools used in the research were: 1) 10 educational games experiences plans and 2) 5 basic mathematics skills test, Statistical sets used for data analysis were mean, standard deviation and Relative gain score.

The results of the research were;

1. Mathematics basic skills acquired through educational game of the 3rd Year-Class Childhood Children at Bankokthawon School after teaching and learning by using educational game was at a high score.

2. Comparison scores of development of mathematics basic skills acquired through educational game of the 3rd Year-Class Childhood Children at Bankokthawon School by using educational game. Was at 91.25 percent, at a high level.

Keywords : Mathematics Basic Skills Acquired, Educational Game

บทนำ

เด็กเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าได้ต้องอาศัยทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและมีการศึกษา เด็กจึงควรได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วนทั้งในด้านการเลี้ยงดู การเอาใจใส่ความรักความอบอุ่น โดยเฉพาะในวัยของเด็กปฐมวัยที่เป็นวัยเริ่มต้นของชีวิตมนุษย์พบว่าเป็นวัย ที่สำคัญที่สุดเพราะ พัฒนาการทุกด้านจะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องกันเป็นพื้นฐานในการ วางรากฐานของการพัฒนาในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสติปัญญาของเด็กควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสมบูรณ์ (Apinya Sapkam, 2019) สภาพครอบครัวไทยในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะเป็นครอบครัวเดี่ยวที่พ่อแม่ไม่ค่อยมีเวลาให้กับบุตรหลาน มากนัก เนื่องด้วยความจำเป็นทางเศรษฐกิจที่ต้องช่วยกันทำมาหากิน เพื่อความอยู่รอด ส่งผลกระทบต่อเด็ก และเยาวชนจำนวนมากในปัจจุบัน เพราะเด็กขาดการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครองที่ดูแล จนทำให้เกิดปัญหา ต่อพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กที่

ผู้ปกครองส่วนใหญ่มักจะผลักภาระมาให้ครู ซึ่งครูก็ช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้อยู่แล้ว อีกส่วนหนึ่งต้องได้รับการดูแล เอาใจใส่จากผู้ปกครองด้วย อย่างเช่น ครูให้การบ้านกลับไปแล้วเด็กไม่ได้รับการช่วยเหลือดูแลจากผู้ปกครองเด็กจะสามารถเรียนรู้ได้ถูกต้องอย่างไร จนทำให้ปัญหานี้กลายเป็นปัญหาใหญ่ในภายภาคหน้า สภาพการณ์เหล่านี้ส่งผลให้เด็กรุ่นใหม่ที่กำลังเติบโตขึ้นมานั้นมีทักษะทางคณิตศาสตร์ที่ถดถอยลงอย่างมีนัยสำคัญ (Apinya Sapkam, 2019)

การสอนคณิตศาสตร์ให้แก่เด็กปฐมวัยนั้น เด็กควรได้รับการมีโอกาสทำกิจกรรมด้วยตนเอง ได้สัมผัส ได้จัดกระทำกับวัตถุของจริง มีประสบการณ์กับสิ่งที่เป็นรูปธรรม เด็กจะเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติต่อวัตถุเท่านั้นและการมีปฏิสัมพันธ์กับครูและเพื่อน ๆ ในห้องเรียน ส่งผลต่อการสร้างความรู้ทางตรรกศาสตร์ และคณิตศาสตร์ของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำพูดที่กระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจใฝ่เรียนรู้ เช่น การซักถาม ด้วยความเอาใจใส่ของครู ส่วนการสร้างความรู้และข้อมูลย้อนกลับไปในสิ่งที่เกิดขึ้นภายในตัวของเด็กเอง เด็กไม่ต้องการการสอนโดยตรงแต่ ได้จากการที่ได้เผชิญกับปัญหา จะส่งผลให้เด็กพัฒนาความคิดในระดับสูง ขึ้น สถานการณ์ในชีวิตประจำวันและการเล่นเกมเป็นกลุ่มจะส่งผลให้เด็กมีโอกาสคิดมากขึ้น (Hansa Nilwichian. 1992, pp. 118-154) ซึ่งมีความสอดคล้องกับความคิดเห็นที่กล่าวว่าคณิตศาสตร์มีส่วนสำคัญ อย่างยิ่งในชีวิตประจำวันของเด็กซึ่งครูและผู้ปกครองก็ควรตระหนักถึงความสำคัญของคณิตศาสตร์อยู่แล้วว่า ในการเล่นและการพูดของเด็กนั้น มักจะมีเรื่องคณิตศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันอยู่เสมอ จากคำพูดของเด็กที่เราได้ยินมักจะพบอยู่เสมอว่าการพูดถึงการเปรียบเทียบการวัดและตัวเลข เช่น หนูจะเอาอันใหญ่ที่สุด, ราคานี้ตั้ง 10 บาท, หนูรู้เบอร์โทรศัพท์ที่บ้านด้วย เช่นเดียวกันประโยคเหล่านี้ล้วน น่าสนใจและแสดงถึงการใช้คำศัพท์เกี่ยวกับคณิตศาสตร์ และความคิดรวบยอดเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ทั้งสิ้น (Nitaya Praprakitkit, 1998, p. 1)

เกมการศึกษา (Didactic Game) เป็นของเล่นที่ช่วยให้ผู้เล่นเป็นผู้มีความสังเกตดี ช่วยให้มองเห็นได้ฟัง หรือคิดอย่างรวดเร็ว ซึ่งเกมการศึกษาจะต่างจากของเล่นอย่างอื่น แต่ละชุดจะมีวิธีเล่น โดยเฉพาะ อาจเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่ม ผู้เล่น สามารถตรวจสอบการเล่นว่าถูกต้องหรือไม่ เกมเป็นอุปกรณ์เครื่องช่วยสอนที่ช่วยให้นักเรียน ได้พัฒนาสติปัญญาในด้านการคิด การสังเกต การคิดหาเหตุผล เนื่องจากเกมการศึกษาแต่ละชุดจะมีวิธีเล่น โดยเฉพาะอาจเล่นคนเดียว หรือเป็นกลุ่ม และผู้เล่นสามารถตรวจสอบว่าเล่นถูกต้องหรือไม่ด้วยตนเอง รวมทั้งเด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสกับกล้ามเนื้อมือหลังจากเล่นเกมแล้วเด็กก็จะเกิดความคิดรวบยอดในเรื่องๆ นั้นได้ (Office of the National Primary Education Commission, 1997, p. 145) สอดคล้องกับเกมการศึกษา (Didactic Game) เป็นอุปกรณ์เครื่องช่วยสอน ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับความพอใจ และความสนุกสนาน อีกทั้งยังท้าทายที่จะให้เด็กเล่นเสมอ ช่วยให้เด็กมีความพร้อมในทุกๆ ด้าน แต่ที่เน้นเฉพาะ คือ สติปัญญาเด็กได้ฝึกใช้ประสาทสัมผัสกับกล้ามเนื้อ ฝึกสังเกต เปรียบเทียบในเรื่องรูปทรง จำนวน ประเภท

และฝึกคิดหาเหตุผล (Bunchu Sanansiang, (1984) Didactic Game. Retrieved December 20, 2019, จะเห็นได้ว่า เกมการศึกษา เป็นที่สนใจของเด็กวัยโดยเฉพาะวัย 3 ถึง 6 ขวบ ซึ่งเป็นอะไรที่ไม่ชอบนั่งเรียน อยู่กับที่แล้วรับการสอนเหมือนเด็กไว้อื่นๆ แต่สิ่งที่พวกเขาชอบคือ การเล่น วิธีการเล่นของเด็กวัยนี้ มักมีหลายวิธี เช่น ซึ่งบางวิธีผู้ใหญ่อาจจะมองว่าเป็นเรื่องไร้สาระแต่จริงๆแล้วการเล่นของเด็กเป็นการการ เรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว พร้อมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองไปด้วยซึ่งถ้าเด็กได้รับการกระตุ้นได้รับการฝึกให้ใช้ ความคิดในระหว่างการเล่นเช่นใช้การสังเกตเปรียบเทียบ จำแนก เชื่อมโยง เหตุผล อย่างเหมาะสมกับวุฒิ ภาวะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญาได้อย่างรวดเร็วดังนั้นการฝึกให้เด็กเล่นเครื่องเล่นที่เป็นรูปธรรม เช่น เกมการศึกษาจะช่วยส่งผลให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จากประสาทสัมผัสต่างๆ (Office of the Private Education Commission, 1993, p. 1)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจและทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์โดยการใช้กิจกรรมเกมการศึกษาของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร ซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในทั้งนี้ผู้เรียนในวัยนี้มักจะเรียนรู้ผ่านการเล่น ครูจึงได้จัดกิจกรรมส่งเสริม ทักษะทางคณิตศาสตร์ผ่านการใช้กิจกรรมเกมการศึกษาที่เกี่ยวกับคณิตศาสตร์ได้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ผ่าน การเล่นได้ง่ายขึ้น ซึ่งเมื่อนักเรียนได้รับการฝึกแล้ว ผู้วิจัยเชื่อว่าจะช่วยให้ นักเรียนมีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ที่ดีขึ้นตามวัย ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองให้เหมาะสมตามวัย และมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการใช้ชีวิตประจำวันในปัจจุบันและอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร โดยใช้กิจกรรมเกมการศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร ก่อนและหลังใช้กิจกรรมเกมการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวรปีการศึกษา 2564 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling)

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร ปีการศึกษา 2564 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมเกมการศึกษา จำนวน 10 แผน
2. แบบทดสอบทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ จำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 แบบทดสอบความสามารถด้านความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนกับตัวเลข 1-20 จำนวน 5 ข้อ

ชุดที่ 2 แบบทดสอบความสามารถด้านการเปรียบเทียบ จำนวน 5 ข้อ

ชุดที่ 3 แบบทดสอบความสามารถด้านการเรียงลำดับ จำนวน 5 ข้อ

ชุดที่ 4 แบบทดสอบความสามารถด้านการจัดกลุ่ม จำนวน 5 ข้อ

ชุดที่ 5 แบบทดสอบความสามารถด้านการเพิ่มและการลดจำนวน จำนวน 10 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ขั้นเตรียมการ

1. การสร้างแผนการจัดประสบการณ์

1.1 ศึกษาคู่มือหลักสูตรการจัดการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

1.2 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษาจากเอกสารต่างๆ เช่น หนังสือ บทความ งานวิจัยต่างๆ เพื่อกำหนดประเด็นปัญหาและกำหนดกรอบแนวคิด

1.3 สร้างแผนการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา จำนวน 10 แผน โดยแต่ละแผน ประกอบด้วย ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป การจัดกิจกรรมเกม การศึกษานี้ จัดทั้งหมด 10 ครั้ง ใช้เวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละประมาณ 30 นาที ในกิจกรรมเกมการศึกษา โดยกำหนดรูปแบบของแต่ละแผนประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม จุดมุ่งหมาย ของกิจกรรม วิธีดำเนินกิจกรรม สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการประเมินผล

1.4 นำแผนการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาทดลองใช้กับเด็กนักเรียนอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร

2. การสร้างแบบทดสอบความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ทั้ง 5 ด้าน ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย จากหนังสือ เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับแบบประเมินแต่ละชุดที่สร้างขึ้น

2.3 วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดจุดมุ่งหมายในการทดสอบ

2.4 สร้างแบบทดสอบความสามารถพื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยให้ครอบคลุมเนื้อหา และจุดประสงค์

2.5 นำแบบทดสอบความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาความถูกต้องของคำถามและภาษาที่ใช้ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำก่อนนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ

2.6 นำแบบทดสอบความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ที่ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อ ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ของเนื้อหา และความสอดคล้องตามนิยามของตัวแปร พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) เท่ากับ 0.67–1.00 จากนั้นปรับปรุงแบบทดสอบตามที่ได้ให้ ข้อเสนอแนะ และนำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่ม ที่ศึกษาจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ ด้านการศึกษา และหาค่าความยากง่าย และอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบ โดยความยากง่ายของแบบทดสอบอยู่ระหว่าง 0.346-0.615 และอำนาจจำแนกของแบบทดสอบอยู่ระหว่าง 0.286 - 0.500

2.7 ปรับปรุงแบบทดสอบความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ระยะที่ 2 ขั้นดำเนินการ

1. การออกแบบการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการทดลองโดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์

2. ใช้กิจกรรมเกมการศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์

2.1 ดำเนินการสอนโดยใช้กิจกรรมเกมการศึกษา

ครั้งที่	กิจกรรมการเรียนการสอน
1	ทดสอบก่อนเรียน
2	เกมหาผลไม้ตามจำนวน
3	เกมยานพาหนะตามจำนวน
4	เกมอันไหนหนักกว่ากัน

ครั้งที่	กิจกรรมการเรียนการสอน
5	เกมคนไหนสูงสุด
6	เกมเรียงลำดับตามคำสั่ง
7	เกมเรียงลำดับเหตุการณ์
8	เกมจัดกลุ่มยานพาหนะ
9	เกมกลางวัน กลางคืน
10	เกมหอยลูกเต๋าบวกลบ
11	เกมลบบวกลบ
12	ทดสอบหลังเรียน

2.2 ทำการทดสอบความสามารถพื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์ก่อนและหลังจากใช้กิจกรรมเกมการศึกษา

2.3 นำผลการเปรียบเทียบคะแนนครั้งที่ 1 (ก่อน) และครั้งที่ 2 (หลัง) การใช้กิจกรรมเกมการศึกษา

2.4 สรุปผลการวัดความสามารถพื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร

การแปลความหมายของคะแนนพัฒนาการ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแบ่งเป็น 3 ช่วงชั้นเท่าๆกัน ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับพัฒนาการ
66.67 - 100.00	พัฒนาการระดับสูง
33.34 - 66.66	พัฒนาการระดับปานกลาง
00.00 - 33.33	พัฒนาการระดับต้น

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์การเปรียบเทียบความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร ก่อนและหลังใช้กิจกรรมเกมการศึกษา ด้วยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ (Relative gain score) (Sirichai Kanjanawasee, (2014), pp. 12-13) โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$GS (\%) = (Y-X)(F-X)100$$

เมื่อ $GS (\%) =$ คะแนนร้อยละของพัฒนาการของผู้เรียน
(Development Score or Gain Score) (คิดเป็นร้อยละ)

X = คะแนนวัดครั้งก่อน

Y = คะแนนวัดครั้งหลัง

F = คะแนนเต็ม

ผลการวิจัย

การศึกษาการพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร โดยใช้กิจกรรมเกมการศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังการใช้กิจกรรมเกมการศึกษา จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การวัดความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร โดยใช้กิจกรรมเกมการศึกษา พบว่า ผลการทำแบบทดสอบความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยคะแนนก่อนการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้กิจกรรมเกมการศึกษา มีคะแนนรวม 172 คะแนน ส่วนคะแนนหลังการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้กิจกรรมเกมการศึกษา มีคะแนนรวม 423 คะแนน โดยรวมเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร มีคะแนนความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สูงขึ้น รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวัดความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร โดยใช้กิจกรรมเกมการศึกษา

คนที่	คะแนนก่อน						คะแนนหลัง					
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	รวม	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	รวม
1	3	3	0	1	5	12	5	4	5	5	9	28
2	2	1	1	2	6	12	5	4	4	4	10	27
3	2	3	0	3	2	10	5	5	5	4	8	27
4	2	2	2	2	3	11	5	5	5	5	10	30
5	1	2	2	2	6	13	5	5	5	4	9	28
6	3	2	2	2	4	13	5	5	5	4	10	29
7	2	2	0	2	4	10	5	3	5	5	9	27
8	3	1	2	5	0	11	5	4	4	5	10	28
9	3	4	2	0	5	14	4	5	4	4	9	26
10	1	4	0	2	2	9	4	5	5	5	10	29
11	3	1	0	1	3	8	5	4	4	5	9	27
12	1	3	2	3	5	14	5	5	4	5	9	28
13	3	1	2	3	4	13	5	5	4	5	10	29
14	3	4	0	1	2	10	5	5	5	5	10	30

คนที่	คะแนนก่อน						คะแนนหลัง					
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	รวม	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	รวม
15	2	3	2	3	2	12	5	5	5	5	10	30
รวม	34	36	17	32	53	172	73	69	69	70	142	423

2. การเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร โดยใช้กิจกรรมเกมการศึกษา พบว่า จากการทำแบบทดสอบ ความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยคะแนนก่อนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมเกมการศึกษา มีคะแนนเฉลี่ย 11.46 ส่วนคะแนนหลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ กิจกรรมเกมการศึกษา มีคะแนนเฉลี่ย 28.20 โดยภาพรวมเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร มีคะแนนพัฒนาการ 90.28 % อยู่ในระดับสูง รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลคะแนนพัฒนาการความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร โดยใช้กิจกรรมเกมการศึกษา

คนที่	คะแนนก่อน	คะแนนหลัง	คะแนนพัฒนาการ (%)	ระดับพัฒนาการ
1	12	28	88.89	ระดับสูง
2	12	27	83.33	ระดับสูง
3	10	27	85.00	ระดับสูง
4	11	30	100.00	ระดับสูง
5	13	28	88.24	ระดับสูง
6	13	29	94.12	ระดับสูง
7	10	27	85.00	ระดับสูง
8	11	28	89.47	ระดับสูง
9	14	26	75.00	ระดับสูง
10	9	29	95.24	ระดับสูง
11	8	27	86.36	ระดับสูง
12	14	28	87.50	ระดับสูง
13	13	29	94.12	ระดับสูง
14	10	30	100.00	ระดับสูง

คนที่	คะแนนก่อน	คะแนนหลัง	คะแนนพัฒนาการ (%)	ระดับพัฒนาการ
15	12	30	100.00	ระดับสูง
คะแนนรวม	172	423	90.28	ระดับสูง
$\bar{X}$	11.46	28.20	-	-
S.D.	1.81	1.26	-	-

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร โดยใช้กิจกรรมเกมการศึกษา ซึ่งจากการศึกษาปรากฏผลดังนี้

1. ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร โดยใช้กิจกรรมเกมการศึกษา พบว่า มีคะแนนความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pornthip Kanthasom. (2014, p. 56) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการใช้เกมการศึกษา เพื่อพัฒนาความพร้อมทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีคะแนนความพร้อมทางคณิตศาสตร์ในด้านการจับคู่ การจัดประเภทการเปรียบเทียบ และการจัดลำดับ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 93.99 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 70.00 และการสอนคณิตศาสตร์ให้แก่เด็กปฐมวัยนั้น เด็กควรได้รับการมีโอกาสทำกิจกรรมด้วยตนเอง ได้สัมผัส ได้จัดกระทำกับวัตถุของจริง มีประสบการณ์กับสิ่งที่ป็นรูปธรรม เด็กจะเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติต่อ วัตถุเท่านั้นและการมีปฏิสัมพันธ์กับครูและเพื่อนๆ ในห้องเรียน ส่งผลต่อการสร้างความรู้ทางตรรกศาสตร์ และคณิตศาสตร์ของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำพูดที่กระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจใฝ่เรียนรู้ เช่น การซักถาม ด้วยความเอาใจใส่ของครู ส่วนการสร้างความรู้และข้อมูลย้อนกลับไปในนั้น สิ่งที่เกิดขึ้นภายในตัวของเด็กเอง เด็กไม่ต้องการการสอนโดยตรงแต่ได้จากการที่ได้เผชิญกับปัญหา จะส่งผลให้เด็กพัฒนาความคิดในระดับสูง ขึ้น สถานการณ์ในชีวิตประจำวันและการเล่นเกมเป็นกลุ่ม จะส่งผลให้เด็กมีโอกาสคิดมากขึ้น (Hansa Nilwichian, 1992, pp. 118-154)

2. การเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านโคกถาวร โดยใช้กิจกรรมเกมการศึกษา พบว่า มีคะแนนพัฒนาการ 90.28 % อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Nujira Lakla. (2018) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะ พื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์โดยใช้เกมการศึกษาของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 2 โรงเรียนบ้านบางแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้เกมการศึกษาสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wannee Watjanasawat. (2009) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมเกม การศึกษาตลอดไป ผลงานการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับกิจกรรม

เกมการศึกษาตลอดที่มีทักษะพื้นฐาน ทางคณิตศาสตร์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จะเห็นได้ว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางด้าน คณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย สามารถกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้พัฒนาเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาที่เกี่ยวกับทักษะพื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย การเล่นอย่างมี จุดมุ่งหมายคือหัวใจของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก เด็กจะได้เรียนรู้จากประสบการณ์ ตรง การจัดประสบการณ์โดยใช้เกมการศึกษา เป็นอีกหนึ่งกิจกรรม การเล่นที่เด็กมีความพึงพอใจใน ระดับมาก ช่วยกระตุ้นความสนใจของเด็ก ทำให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ มีทักษะที่แสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (Nujira Lakkla, 2018, p. 89)

ข้อเสนอแนะ

1. สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร ทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในตนเองว่าเขาสามารถที่จะกระทำ สิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง และไม่ควรให้เด็กมีความเครียดหรือความหวาดกลัว
2. ควรตระหนักว่าบทบาทของครูมีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะต่างๆ ของเด็ก
3. กิจกรรมและสื่อการสอนต้องมีความหลากหลายและพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิม

เอกสารอ้างอิง

- Apinya Sapkam. (2019). **Developing social interaction of preschool children at grade 3/1**. Suan Dusit University.
- Bunchu Sanansiang. (1984). **Didactic Game**. Retrieved December 202019. from <http://nopparuk.blogspot.com/2012/07/blog-post.html>
- Hansa Nilwichian. (1992). **Early childhood education, curriculum and guidelines**. Department of Primary Education. Faculty of Education Prince of Songkla University Pattani Campus. Bangkok: Printing House, Agricultural Cooperative Assembly of Thailand.
- Nitaya Praprakitkit. (1998). **Mathematics for Early Childhood**. Bangkok: OS Printing House.
- Nujira Lakkla. (2018). **Development of mathematics basic skills acquired through educational game of the 2nd year-class Childhood children at ban bang kaew school**. The Degree of Master of Education Program in Curriculum and Instruction, Rajabhat Rajanagarindra University.

- Office of the National Primary Education Commission (1997). **Didactic Game**. Bangkok: Teachers' Publishing House, Ladprao.
- Office of the Private Education Commission. (1993). **Activity for promoting Kindergarten children (Didactic Game)**. Bangkok: Office of the Private Education Commission.
- Pornthip Kanthasom. (2014). **The effect of using educational games to develop mathematical readiness of Early Childhood**. Master of Education Graduate school Chiang Mai University.
- Sirichai Kanjanawasee. (2014). **Gain Scores**. The Social Sciences Research Association of Thailand, 1(1). January-April: p. 1-20.
- Wanee Watjanasawat. (2009). **Mathematic basic skills of young children acquired Lotto didactic games**. Master of Education Degree in Early Childhood Education at Srinakharinwirot University.

การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13

(สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

Personnel Administration of School Network for Educational
Development Region 13 Sangkom District, Nongkhai Province

ชลธิ์ ศรีจันทร์¹ เกียรติศักดิ์ สาสุทธิ์²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย และ 2) เปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย จำแนกตาม เพศ และประสบการณ์ทำงาน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ศึกษาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครู โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย จำนวน 113 คน โดยใช้สูตรการคำนวณของทาร์ ยามาเน่ ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 88 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น แล้วสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพและการขอรับใบอนุญาต รองลงมา การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านวินัย การรักษาวินัย การลงโทษ การอุทธรณ์และการออกจากราชการ
2. ผู้บริหารและครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยปทุมธานี

² อาจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

คำสำคัญ : การบริหารงานบุคคล, โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13

Abstract

The objectives of this research were 1) to study personnel administration level of 13 educational institution network group school (Sangkhom 1), Sangkhom district, Nongkhai province and 2) to compare personnel administration of 13 educational institution network group school (Sangkhom 1), Sangkhom district, Nongkhai province. This research was quantitative method research. The conceptual framework of this research was studied for personnel administration of school according to Ministry of education. The population of the study consisted of 113 administrators and teachers in 13 educational institution network group school (Sangkhom 1), Sangkhom district, Nongkhai province determined by Taro Yamane. The samples were 88 people selected by simple random sampling. The reliability values were 0.80. The instrument used in the study was a questionnaire. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and One Way ANOVA.

The results of the research were;

1. Personnel administration of school as a whole was at much level. When considering each aspect, It was found that all aspects were at much level. The highest was profession promotion and profession conduct and getting a license aspect, followed by recruitment and appointment aspect and the lowest was discipline, punishment, appeal and dismissal aspect.

2. Administrators and teachers with different genders showed no difference opinion on personnel administration. By administrators and teachers with work experiences showed the difference on personnel administration at statistically significantly at .05 level.

Keywords : personnel administration, 13 educational institution network group school

บทนำ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 ได้กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งเป็นผลให้ภารกิจ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารบุคลากรปรับเปลี่ยนไปเช่นกัน ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารจัดการ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง โดยให้อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาและของผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นอำนาจโดยแท้ตามกฎหมายกำหนด โดยมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในภารกิจของสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป โดยที่การบริหารงานบุคคลตามแนวการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลของโรงเรียน อยู่ในภารกิจงานของสถานศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียส่วนทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาบุคลากร รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

การบริหารทรัพยากรมนุษย์เป็นหัวใจของการบริหาร ไม่ว่าจะเป็นการบริหารหน่วยงานประเภทใด ถ้าการบริหารทรัพยากรมนุษย์บกพร่องหน่วยงานนั้นๆ จะเจริญก้าวหน้าได้โดยยากเพราะงานทุกชนิดจะได้ผลดีหรือผลเสียก็อยู่ที่บุคคลที่รับงานไปทำ ถ้าบุคคลที่รับงานไปขาดขวัญกำลังใจ หย่อนสมรรถภาพงานมักจะบกพร่องหรือขาดประสิทธิภาพ ดังนั้นนักบริหารที่ดีจะต้องบริหารงานบุคคลให้ได้ผลดีและได้รับความสำเร็จในการทำใ้บุคลากรทุกฝ่ายร่วมมือกันทำงานเพื่อให้บรรลุไปสู่เป้าหมายของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ (พนัส หันนาคินทร์, 2546)

สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และมีกฎหมายอื่นที่กำหนดสิทธิและหน้าที่ของสถานศึกษา โดยเฉพาะกฎหมายมหาชน ได้สร้างแนวคิดเรื่องการแยกตัวบุคคลของรัฐออกจากตัวบุคคลธรรมดาที่ได้รับมอบหมาย ให้เป็นผู้ใช้อำนาจถือผลประโยชน์ส่วนรวม มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนภายใต้กรอบของกฎหมายที่เป็นเหมือนกฎกติกาที่สังคมสร้างขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) สถานศึกษาจึงมีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานบุคคลมากขึ้น นับแต่การวางแผน การกำหนดตำแหน่ง การสรรหาการคัดเลือก การพัฒนา การให้ค่าตอบแทน มีอิสระในการบริหารงานบุคคลได้เองทั้งในด้านการปฏิบัติ

ราชการ วินัยและการรักษาวินัย รวมถึงอำนาจในการพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารงานบุคคลโดยตรง ภายใต้กฎหมายการศึกษา พ.ศ. 2542 และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545 ตามหลัก ธรรมนูญข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามขอบข่ายอำนาจหน้าที่การบริหารงานบุคคล การกระจายอำนาจด้านการบริหารบุคคล โดยที่เป้าหมายสูงสุดของการมีอำนาจและความรับผิดชอบในการบริหารงานบุคคลนี้ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษาเพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวและอิสระภายใต้กฎหมายระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมนูญข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถมีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งสถานศึกษาเป็นองค์กรหนึ่งที่ต้องบริหารจะต้องมีศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการ ดังนั้น “การบริหารงานบุคคล” ถือเป็นเรื่องสำคัญและยุ่งยากที่สุดในการจัดการเพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจิตใจของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรแม้ว่าองค์กรจะมีงบประมาณมีการจัดองค์การมีการบริหารงานที่ดีเพียงใดก็ตามแต่หากขาดการบริหารบุคคลที่ดีก็ยากที่จะทำให้องค์กรนั้นบรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้ในทางกลับกันหากมีการบริหารบุคคลที่ดีจัดวางตัวบุคคลที่ความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานส่งเสริมสนับสนุนและลดความขัดแย้งภายในองค์กรได้ก็จะส่งผลดีต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรนั้นๆ ด้วย การบริหารงานในสถานศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษาเพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวและอิสระภายใต้กฎหมายระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมนูญข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถมีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญโดยผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องดำเนินการในภารกิจหลักคือการวางแผน อัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการวินัยและการรักษาวินัยและการออกจากราชการแต่การบริหารงานบุคคลเป็นงานที่ยุ่งยากที่ซับซ้อนเพราะต้องทำงานเกี่ยวกับคนซึ่งมีความรู้ความสามารถตลอดจนมีความสำนึกแตกต่างกันและที่สำคัญคนเป็นสิ่งที่มีความมีชีวิตจิตใจมีอารมณ์ผู้บริหารจึงต้องประสบปัญหาต่างๆ ในการบริหารบุคคลซึ่งปัญหาที่สำคัญได้แก่ปัญหาการวางแผนการบริหารงานบุคคลปัญหาการสรรหาและการแต่งตั้งบุคคลปัญหาการพัฒนาบุคคลปัญหาการประเมินผลการปฏิบัติงานปัญหาการให้บุคคลพ้นจากงานและปัญหาการควบคุมกำกับติดตามและนิเทศบุคคล

กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 1 จัดตั้งขึ้นเพื่อความร่วมมือในระดับกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินการศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการที่มีส่วนร่วมโดยให้โรงเรียนขนาดเล็กทุกโรงเรียนเป็นเครือข่าย ในการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับสถานภาพ ความพร้อมของโรงเรียนในเครือข่ายโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม ของ โรงเรียนที่มีสภาพพื้นที่ใกล้เคียงกัน ภายในตำบล การคมนาคมสะดวก ให้โรงเรียนที่อยู่ใกล้กันช่วยเหลือ แบ่งปันใช้ทรัพยากรร่วมกัน ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการบริหารจัดการ รวมทั้งช่วยเหลือในการบริหารงานบุคคล ภายในกลุ่มโรงเรียน ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงศึกษาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้พัฒนาบริหารงานบุคคลของโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย จำแนกตาม เพศ และประสบการณ์ทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครู โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย จำนวน 113 คน
กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย จำนวน 88 คน กำหนดขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร Taro Yamane (Yamane, Taro 1973 อ้างถึงใน ศิริพงษ์ พงษ์พิพันธ์. 2553)
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การศึกษการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ผู้ศึกษาได้นำเอาตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา และสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) มาเป็นกรอบในการศึกษา สรุป แบ่งได้เป็น 9 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการวางแผนอัตรากำลัง การกำหนดตำแหน่ง การสรรหา และการบรรจุแต่งตั้ง
- 2) ด้านการเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3) ด้านการดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือน และการประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 4) ด้านการลาทุกประเภท
- 5) ด้านการดำเนินการทางวินัย การรักษาวินัย การลงโทษ การอุทธรณ์และการออก

จากราชการ

- 6) ด้านการจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- 7) ด้านการจัดทำบัญชีรายชื่อ การส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติ และให้ความเห็น เกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

8) ด้านการส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะเพื่อการพัฒนาข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

- 9) ด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ และการขอรับใบอนุญาต

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ทำงาน

3.2 ตัวแปรตามคือ การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ได้แก่

- 1) ด้านการวางแผนอัตรากำลัง การกำหนดตำแหน่ง การสรรหา และการบรรจุแต่งตั้ง
- 2) ด้านการเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3) ด้านการดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือน และการประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 4) ด้านการลาทุกประเภท
- 5) ด้านการดำเนินการทางวินัย การรักษาวินัย การลงโทษ การอุทธรณ์และการออกจากราชการ

- 6) ด้านการจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- 7) ด้านการจัดทำบัญชีรายชื่อ การส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติ และให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- 8) ด้านการส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะเพื่อการพัฒนาข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

- 9) ด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ และการขอรับใบอนุญาต

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครู โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขาม จังหวัดหนองคาย จำนวน 113 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขาม จังหวัดหนองคาย จำนวน 88 คน กำหนดขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร Taro Yamane (Yamane, Taro 1973 อ้างถึงใน ศิริพงษ์ พงษ์พันธ์. 2553)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขาม จังหวัดหนองคายแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และ ประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็น เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขาม จังหวัดหนองคายลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขาม จังหวัดหนองคาย ลักษณะของแบบสอบถามเป็นปลายเปิด

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นมาพิจารณาด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความหมาย และการใช้ภาษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบครอบคลุมตามโครงสร้างของเนื้อหา ความสอดคล้องของข้อความกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ว่าข้อความตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดมีความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาเชิงทฤษฎีที่ได้ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดไว้เป็นนิยามศัพท์หรือไม่ และตรวจสอบการใช้ถ้อยคำภาษามีความเหมาะสมและสื่อความหมายที่ตรงกับสิ่งที่ต้องการจะสอบถามหรือไม่ จากนั้นทำการวิเคราะห์หาค่า IOC รายข้อ แล้วเลือกข้อที่มีค่า IOC ที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาข้อคำถามรายชื่อ

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบเชิงโครงสร้างและเชิงเนื้อหาแล้วไปทดลอง (Try Out) กับผู้บริหารและครู โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และมีลักษณะใกล้เคียงกัน จำนวน 30 คน

3. นำข้อมูลมาวิเคราะห์อำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้เทคนิค (Item – Total Correlation) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมของแบบสอบถามด้านนั้น แล้วเลือกข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

4. นำข้อที่ได้ตามเกณฑ์มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีการของ Cronbach ที่มีระดับความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปพบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อรับฟังความคิดเห็น จากนั้นจึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยปทุมธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาต่อ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสว่าง จังหวัดหนองคาย

2. ผู้ศึกษาเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเอง โดยเก็บข้อมูลได้ ร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษครั้งนี้ ผู้ศึกษานำข้อข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) มาวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูล โดย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบของตาราง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสว่าง จังหวัดหนองคายวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลจากค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543)

ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสว่าง จังหวัดหนองคายใช้การสรุปและวิเคราะห์เชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่หาคุณภาพเครื่องมือใช้ในการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้
 - 1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence หรือ IOC)
 - 1.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Item–Total Correlation)
 - 1.3 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบัค
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปใช้
 - 2.1 ความถี่ (Frequency)
 - 2.2 ร้อยละ (Percentage)
 - 2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 2.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 การทดสอบ t-test for independent samples

ผลการวิจัย

1. ระดับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพและการขอรับใบอนุญาต รองลงไป การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านวินัย การรักษาวินัย การลงโทษ การอุทธรณ์และการออกจากราชการ
2. ผู้บริหารและครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษา การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขาม จังหวัดหนองคาย ผู้ศึกษานำข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขาม จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพและการขอรับใบอนุญาต รองลงมาคือด้านการวางแผน อัตราค่าจ้าง การกำหนดตำแหน่ง การสรรหา และการบรรจุแต่งตั้ง และด้านวินัย การรักษาวินัย การลงโทษ การอุทธรณ์และการออกจากราชการ ตามลำดับ ทั้งนี้การบริหารงานบุคคลากรเป็นหัวใจ

สำคัญของการบริหาร ที่ช่วยให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารหน่วยงานประเภทใด ถ้าการบริหารงานบุคคลบกพร่อง หน่วยงานนั้นๆจะเจริญก้าวหน้าได้โดยยาก เพราะงานทุกชนิดจะได้ผลดีหรือผลเสียก็อยู่ที่บุคคลที่รับงานไปทำ ถ้าบุคคลที่รับงานไปทำ ขาดขวัญกำลังใจย่อมสมรรถภาพ งานมักจะบกพร่องหรือขาดประสิทธิภาพ ดังนั้นนักบริหารที่ดีจะต้องบริหารงานบุคคลให้ได้ผลดีและได้รับความสำเร็จ ในการทำให้บุคลากรทุกฝ่ายร่วมมือกันทำงาน เพื่อให้บรรลุไปสู่เป้าหมายของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประชาธิรัตน์ โนนทรวงษ์. (2551) โดยเฉพาะหน่วยงานสถานศึกษาเนื่องจากบุคลากรเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการบริหาร ในกระบวนการบริหารการศึกษาจึงได้กำหนดให้การบริหารงานด้านบุคลากรเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยงานสามารถดึงดูดและบำรุงรักษาคนดี มีความรู้ ความสามารถไว้ในหน่วยงานให้มากที่สุด และนานที่สุดเท่าที่หน่วยงานต้องการ อรุณรักษ์ สุขบุญ. (2552) ซึ่งการกระทำเช่นนี้ได้หน่วยงานจะต้องมีการบริหารงานบุคลากรที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูไฮมี ศาสตราจารย์. (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอสุโขทัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 พบว่าระดับการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอสุโขทัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 ภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของอัมพร เพชรโชติ. (2553) ได้ศึกษาเรื่อง กระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูหัวหน้าบริหารงานบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา พบว่าการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูหัวหน้าฝ่ายบริหารงานบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลาโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของสาริน๊ะ ดอพอ. (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดยะลา พบว่า การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดยะลา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของนิพนธ์ หลุยใจบุญ. (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชิงเทรา เขต 2 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชิงเทราเขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของแบลง (Blanks, 1999 อ้างถึงใน มูนิเราะห์ เจ๊ะมิง, 2559) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบของงานสำหรับผู้ทำหน้าที่การบริหารบุคคลภายในระบบโรงเรียนชุมชนในมลรัฐแคโรไลนาเหนือ (North Carolina) สหรัฐอเมริกา พบว่า การบริหารบุคคลของโรงเรียนยังอยู่ในช่วงของการพัฒนาแต่ยังล้าหลังกว่าการบริหารบุคคลของหน่วยงานอื่นๆถึงแม้ว่าบุคลากรที่รับผิดชอบด้าน

บริหารบุคคลจะมีพื้นฐานความรู้สูงก็ตาม แต่ในด้านวิชาการแล้ว เขาเหล่านั้นก็ยังไม่พร้อมในด้านการบริหารบุคคล จึงต้องให้บุคคลเหล่านั้นฝึกทักษะความชำนาญ ไม่ว่าจะเป็นด้านการฝึกอบรมในลักษณะประจำการหรือการศึกษานอกระบบโรงเรียน การบริหารบุคคลของโรงเรียนจำเป็นต้องกำหนดความสำคัญก่อนหลังโดยเฉพาะงบประมาณและการวางตัวทำงานหรือตำแหน่งของบุคลากร อีกทั้งการบริหารบุคคลถ้าอาศัยรูปแบบการพัฒนารูปแบบการหรือบุคลากรของภาคธุรกิจเอกชนเป็นตัวอย่าง การบริหารบุคคลของโรงเรียนจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผลเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ พบว่า ในการทำงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เมื่อทำงานมาช่วงระยะเวลาหนึ่งจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานเริ่มรู้ระบบการทำงานส่งผลให้แสดงออกทางความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษาย่อมจะมีความแตกต่างจากผู้ที่ยังใหม่เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ ดังนั้นจึงส่งผลให้การแสดงออกทางความคิดมีความแตกต่างกันออกไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการศึกษาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของครู โดยในแต่ละด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ดังนั้นควรพัฒนาแต่ละด้านเพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพซึ่งผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1) ด้านการวางแผนอัตรากำลัง การกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ควรวางแผนให้บุคลากร สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มความสามารถ และควรมีการนิเทศติดตามงานที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ และมีการรายงานข้อมูลอัตรากำลังครู จำแนกตามสาขาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2) ด้านการเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรมีการเปิดโอกาสให้ครูเสนอความประสงค์และเหตุผลความเป็นในการเปลี่ยนตำแหน่ง มีการสนับสนุนให้บุคลากรมีการพัฒนาและหาความรู้เพื่อให้มีโอกาสในการปรับเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาวิชาชีพให้สูงขึ้น

3) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือนและการประเมินผลการปฏิบัติงาน ควรมีการแจ้งคำสั่งไม่เลื่อนเงินเดือนแก่ครู พร้อมด้วยเหตุผลที่ไม่เลื่อนเงินเดือนแก่ครู มีการเลื่อนเงินเดือนโดยการประเมินจากการปฏิบัติงาน มีการประเมินตามสภาพจริง มีเลื่อนเงินเดือนตามขั้น และการทำงาน การประเมินที่โปร่งใส ไม่ลำเอียง และมีหลักฐานชัดเจน

4) ด้านการลาทุกประเภท ควรมีการดูแลให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องและรายงานต่อผู้บังคับบัญชา ควรมีการควบคุมให้ครูเขียนใบลาทุกครั้งและพิจารณาตามความจำเป็น

5) ด้านวินัย การรักษาวินัย การลงโทษ การอุทธรณ์และการออกจากราชการ ควรมีการสั่งให้ครูออกจากราชการในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ และแต่งตั้งหรือเสนอให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่พิจารณา ดำเนินและจัดการโดยใช้มาตรการอย่างเคร่งครัด การรักษาวินัย การลงโทษ การอุทธรณ์ และการออกจากราชการเป็นไปตามกฎของกระทรวงศึกษาธิการ แนะนำ/ชี้แจงบทการลงโทษต่างๆ ให้ครูรับทราบ มีมาตรฐานที่ชัดเจนและมีความยุติธรรม

6) ด้านการจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ ควรมีการสนับสนุนในการจัดทำข้อมูลทะเบียนประวัติของครูให้เป็นปัจจุบัน

7) ด้านการจัดหาบัญชีรายชื่อ การส่งเสริม ยกย่องเชิดชูเกียรติและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ควรมีการดูแลจัดทำทะเบียนผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของครู มีการส่งเสริมให้สร้างผลงานเพื่อขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สนับสนุนให้ครูทำผลงานของตนเองเพื่อขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เพื่อเป็นเกียรติประวัติในการทำงาน

8) ด้านการส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะเพื่อการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรได้มีการประชุมครูเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจหลักเกณฑ์และวิธีการให้ครูมี วิทยฐานะ และเลื่อนวิทยฐานะตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด การส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเองให้มีโอกาสได้ประเมินวิทยฐานะให้กับตนเองและเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ครูในการทำวิทยฐานะ

9) ด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพและการขอรับใบอนุญาต ควรมีการควบคุม ให้ครูมีความประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบวินัย มาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพ และผู้บริหารได้มีการดูแล และส่งเสริมครู ให้มีการประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบวินัย มาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ การฝึกอบรมทางการศึกษา การไปดูงานเพื่อนำมาพัฒนาตนเอง นักเรียน และสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูได้เข้าร่วมพัฒนาและฝึกอบรมตนเองต่างๆ

1.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่า เพศและประสบการณ์ทำงานที่ต่างกันมีส่งผลให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นได้ว่าประสบการณ์ในการทำงานยิ่งมากขึ้นส่งผลให้การทำงานมีความเป็นระบบระเบียบ และเป็นไปตามมาตรฐานเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนำปัจจัยส่วนบุคคลไปปรับใช้เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยทำรูปแบบของการวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่กับการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย กับสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ เพื่อผลวิจัยที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นและการได้มาซึ่งข้อมูลใหม่ๆ สามารถนำไปปรับใช้กับการบริหารงานบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ควรทำการวิจัยและศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2)

และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.

_____. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา.

กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2550). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (รสพ).

ชูโฮมี ศาสตราจารย์. (2556). การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

อำเภอสุโขทัย สำนักรงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2. การ

ค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ยะลา.

นิชนันท์ หลุยใจบุญ. (2551). การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

การศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ประจักษ์นันท์ โนนทรวงษ์. (2551). การบริหารงานบุคคลโรงเรียนเทศบาล สังกัดสำนักงานการศึกษา

เทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

พนัส หันนาคินทร์. (2546). การบริหารบุคลากรในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: พิมพ์.

- มูนิเราะห์ เจ๊ะมิง. (2559). การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนา
อิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
ศิริพงศ์ พงธิพันธุ์. (2553). ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับธุรกิจ. (พิมพ์ครั้งที่3). กรุงเทพฯ: อาชนพรีนติ้ง.
สาริน๊ะ ดอพอ. (2553). การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา
ตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
อรุณรักษ์ สุขบุญ. (2552). การบริหารบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองจันทบุรี. ปริญา
นิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
อัมพร เพชรโชติ. (2553). กระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตาม
ทัศนะของครูหัวหน้าฝ่ายบริหารงานบุคลากร สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา
ยะลา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

วิทยาลัยนครราชสีมา ที่อยู่ 290 หมู่ที่ 2 ถ.มิตรภาพ ต.บ้านใหม่ อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000
โทรศัพท์ 044-466111 ต่อ 222 โทรสาร 044-465668